

Türkiye'de kaç gazete, televizyon var?

bugün Pazar

Hayat... Resme Dahil

Yapıtlarında yaşayan bir yazar...

Biyografi : Erhan Bener

"hamlara haramdır doğru, ama olgunlar içer..."

Siz maymunlaştıramadıklarımızdan mısınız ?

10 Soruda Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ...

Yaşama Anlam Vermek... | Metin Bobaroğlu |

Hrant Dink utançları...

Sayılar ile gelecek...

Türkiye'de 220 bin çocuğun eğitim sisteminde kaydı yok.

Bu çocukların 130 bini kız.

İlkoğretimde derslik başına:

Batı Karadeniz'de 24,

Güneydoğu'da 44,

İstanbul'da ise 49 çocuk düşüyor.

Ülke genelinde bilgisayar başına 23 öğrenci düşüyor.

Ancak bu sayı : Kilis'te 4,

Düzce'de 6,

Gaziantep'te 43,

Batman'da 49

İlkoğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı OECD'de 16.2 iken Türkiye'de bu sayı 23.6.

Ülke genelinde ilkoğretim kademesinde öğretmen başına düşen öğrenci sayısının 20'ye indirilmesi için 80 bine yakın öğretmene gereksinim var.

İlkoğretimde üst sınıflara çıkıldıkça, kızların eğitime katılımı azalıyor.

1.sınıfta 0.96 olan kız/erkek oranı,

8.sınıfta 0.91'e düşüyor.

15-19 yaş arası nüfusun yüzde 15'i ilkoğretim diploması sahibi değil.

Sadece 15-19 yaş arasındaki kızlara bakıldığında bu oran yüzde 21.

Yani 15-19 yaş arası 100 kızdan 21'inin ilkokul diploması yok!

Yine 15-19 yaş arası kızların yüzde 16'sı okur yazar olduğu halde, ilkoğretim diploması alamamış.

Bu, kızların ilkoğretime birkaç yıl devam etse de sonra eğitim sisteminden koptuğunu gösteriyor.

Hanesinde sosyal güvenlik kurumu üyeliği bulunan bir çocuğun orta öğrenime katılım olasılığı yüzde 15 artıyor.

Yani gelirin düzeyi kadar sürekliliği ve istihdamın kalitesi çocukların eğitime katılma oranında önemli.

Oysa kentlerin en yoksul mahallerinde yaşayan ailelerin yüzde 54'unun sürekli bir geliri yok.

Bu oran Gaziantep'te yüzde 84, Diyarbakır'da yüzde 91'e fırlıyor.

Ve biz hala gelecekte umutluyuz diyoruz...

Bekleyin bu gidiş ile karanlıklar yakında.

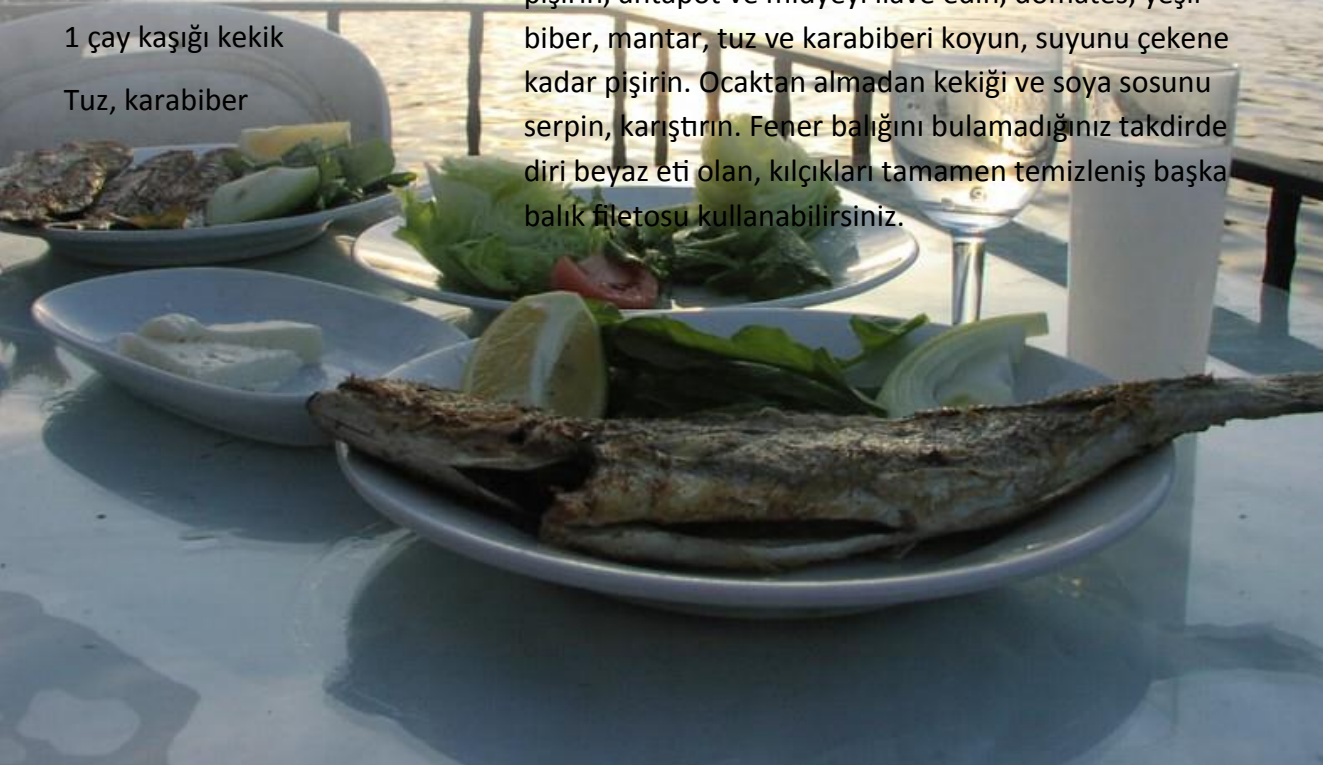
Deniz ürünleri kavurma

Malzemeler

- 12 orta boy karides
- 1 fener balığı (200-250 gram)
- 4 adet küçük kalamar
- 3 yemek kaşığı haşlanmış ahtapot
- 12 adet midye içi
- 4 taze soğan
- 2 diş sarımsak
- 2 orta boy domates
- 3 sivri biber
- 150 gram kültür mantarı
- 3 yemek kaşığı zeytinyağı
- 2 yemek kaşığı soya sosu
- 1 çay kaşığı kekik
- Tuz, karabiber

Yapılışı:

Karidesleri güzel bir şekilde hazırlayın. Fener balığının ortasındaki kemiğin iki tarafını sıyrarak iki fileto elde edin, küp şeklinde doğrayın. Kalamarları temizleyin, halka şeklinde doğrayın. Haşlanmış ahtapotun kollarının tercihen uç kısımlarını doğrayın. Midye içini yıkayın, suyunun süzülmesi için bir süzgece yerleştirin. Taze soğanın kabuğunu soyun, yarım santim uzunluğunda doğrayın. Sarımsakları çenttin. Domatesi soyun, küp şeklinde doğrayın. Sivri biberin sapını kesin, tohumlarını atın, yarım santim uzunluğunda doğrayın. Mantarların saplarının ucunu kesin, limonlu soğuk suya atın, elinizle ovarak üzerlerindeki siyahlıkları temizleyin, küçüklerini ikiye, daha irilerini dörde bölün. Sarımsak, soğan ve zeytinyağını tencereye koyun, 2 dakika kavurun. Karides, balık ve kalamarı ekleyin, tahta kaşıkla zedelemekten kaçınıp 5 dakika pişirin, ahtapot ve midyeyi ilave edin, domates, yeşil biber, mantar, tuz ve karabiberi koyun, suyunu çekene kadar pişirin. Ocaktan almadan kekiği ve soya sosunu serpin, karıştırın. Fener balığını bulamadığınız takdirde diri beyaz eti olan, kılıçları tamamen temizlenmiş başka balık filetosu kullanabilirsiniz.

10 Soruda Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ...

1 - Çiftçilerin hasattan tohumunu ayırma hakkı ihlal ediliyor mu?

Bilindiği gibi biz köylüler geleneksel (bilge) köylü tarımcılığında yeniden ekilmek üzere ürettiğimiz ürünümüzden tohumluğumuzu ayırabiliyor ve saklayabiliyorduk. Bu amaçla Tarım Bakanlığı tarafından köylerde kurulmuş olan selektör dairelerinde, ürünümüzden ayırdığımız tohumlukları yabancı tohumlardan ayırıyor, yeterli irilikte ve olgunlukta olanları seçiyor, kullanıyorduk. Üretimimizi bu şekilde ayırdığımız tohumluğumuzla özgür bir biçimde sürdürüyorduk. Tarımı ve çiftçiyi var eden, tarımsal üretimin günümüze kadar sürmesini sağlayan bu bitki üretme hakkımız ilkönce selektör dairelerinin kapatılması, daha sonra da dışarıdan tohum alımının serbest bırakılmasıyla budanmaya başlandı.

Ardından milyarlarca çiftçiye ait olan bitki üretme hakkı şimdilerde sayıları 10'u bulmayan tohum şirketlerine tohumları patentleme izni verilerek elimizden alınıyor. Biz çiftçilerin ürettiğimiz ürünümüzden tohumluğumuzu ayırma hakkımız elimizden alınıyor.

Aslında genetiği değiştirilmiş tohumlarla üretim yapan ülkelerin çiftçileri genetiği ile oynamamış tohumlarla üretim yapmak istiyor. Kanada'da genetiği değiştirilmiş tohumla üretim yapan 1.566 çiftçi arasında yapılan bir araştırma bu durumu kanıtlıyor. Araştırmada 1.566 çiftçinin % 83'ü genetiği ile oynanmış tohum kullanmaya karşı olduğunu ve üretimde kullanmak istemediğini belirtmiştir. Kanadalı çiftçiler genetiği değiştirilmiş tohumla üretime karşı olma gerekçelerini;

- Kazançlarının düştüğü,
- Gıda arzının şirketlere geçtiği,
- Doğal bitkilerin ve ürünlerin risk altına girdiği,

d. Piyasa kaybına uğradıkları şeklinde belirtmişlerdir.

Kanada örneğinde olduğu gibi biz Türkiyeli çiftçilere zarar ettirecek, sadece şirketlere bizim sırtımızdan kazandıracak genetiği değiştirilmiş tohumla üretim yapmak istemiyoruz.

2- Canlıya Sahip Olmak Mümkün müdür, Bu Mümkün Olmalı mıdır?

İnsanoğlunun tarıma başladığı ilk yıllarda buğday yabancı bir otu. Olgunlaştığı zaman başakları çatlar, tohumları da toprağa saçılırdı. Buğdayın doğadaki devamlılığını sağlayan buydu. Ancak bu durum tohumun toplanarak üretim yapılmasına olanak vermiyordu. Kadın çiftçiler önce bu başaklar arasında tohumlarını saçmayanları seçmek suretiyle üretime başladılar. Yani doğada, tohumluğunu ekme, seçtiği tohumu tarlaya saçma yöntemiyle ıslah çalışmaları yapmaya başladılar ve böyle yapageldiler. Ekseriyetle kadınlar bu, ıslah ve geliştirme çalışmalarını laboratuvarlarda değil, doğanın bağrında uygulamalı olarak yaptılar. Bu süreç ve üretim tarzı on binlerce yıldır sürmektedir. Buğday, arpa, çeltik ve daha birçok bitki kadın çiftçilerin binlerce yıldır sürdürdüğü ıslah çalışmaları ve bilgeliğiyle bugüne kadar geldi. Bu, ürün çeşitliliğini hem artırdı hem de

devamlılığını sağladı.

Bu gerçeklere rağmen şirketler bugün kendilerini yeniliklerin ve fikri mülkiyetin tek kaynağı olarak görmekte ve anlatmakta sakınca görmüyorlar.

Şirketler, aslında bir bitkiyi doğal yaşam alanı olan ortamdaki bitkinin genleriyle laboratuvar ortamlarında oynuyorlar. Sonra da genini değiştirdikleri bitki için patent alıyorlar. Patentini aldığı "bitkinin sahibi benim" diyerek o canlının sahibi oluyorlar. Yani bir tür gen korsanlığı, "hırsızlığı" yapıyorlar. Oysa genleri ile oynadıkları bu canlı(lar) yüzyıllardır zaten doğada yaşaya gelmektedir.

Ayrıca eğer şirketler istemezlerse bu bitkilerin ürününden insanlar ve hayvanlar da yararlanamayacak. Neden? Şirketlere patent yoluyla canlıya sahip olma hakkı tanındığı için!

3- Genetiği Değiştirilmiş Tohumlar İlaç Kullanımını Azaltır, İlaç Fiyatını Düşürür mü?

Şirketler ürettikleri kimyasallarla topraklarımızı ve sularımızı önce kirlittiler. Şimdi de "doğa kirlendi, toprak, su, insanlar ve diğer tüm canlılar tehlike altındadır" diyor, genetiği değiştirilmiş tohum kullanmamız gerektiğini empoze ediyorlar. Böylece daha az ilaç kullanmış olacağımızı,

felaketlerin de önünü alacağımızı propaganda ediyorlar.

Ancak gerçekler tohum ilaç ve gıda şirketlerinin

söylediği gibi değildir.

Kanıtlar:

a) Ekilebilir tarım arazilerinin %74'ünde soya, mısır ve pamuk yetiştiren Arjantin'de, 1996 yılında 13,9 milyon litre glyphosate kullanılmış. 2008 yılına gelindiğinde Arjantin'de ilaç kullanım miktarı 200 milyon litreye ulaşmış. 1996 yılından 2008'e GDO'lu soya ekim alanı 5 kat, yabancı ot ilacı gloyphosate kullanımı 14 kat artmıştır. Bu nedenle genetiği değiştirilmiş tohumla ürün yetiştirilmesi, kullanımı ve satışının ülkemiz genelinde yasak olarak kalması önemlidir.

b) Peki, genetiği değiştirilmiş tohumlar ve kullanılan ilaçlar ucuz mudur, bir de buna bakalım isterseniz. Şirketler bir kez genetiği değiştirilmiş tohumla üretimi yaygınlaştırdıktan sonra çiftçiler, tohum şirketinin tohumuna, üretim modeline ve fiyat belirlemesine teslim olur. Her yıl tohumu daha yüksek fiyatla almak zorunda kalır. Yani elini bir kez veren çiftçi bir daha kolunu tohum şirketlerinden kurtaramaz.

Örnekler:

- ABD'deki genetiği değiştirilmiş tohumların başını çeken soya tohumunun ortalama fiyatı 2006-2008 yılları arası iki yıllık süreçte % 50'den daha fazla arttı.

- Roundup herbisitinin perakende fiyatı Aralık 2006'dan Haziran 2008'e iki yıldan daha az bir sürede % 134 artış gösterdi.

Biz çiftçiler biliyoruz ki, doğal denge korunabildiği oranda daha az, doğanın bozulduğu oranda daha fazla girdi (ilaç, gübre v.s.) kullanmak zorunda kalırız.

Demek ki, genetiği değiştirilmiş tohumlarla üretim yapıldığında hem ilaç kullanımı hem de ilaç fiyatı sürekli artıyor. Yani ilaç ve ecza şirketleri zenginleşiyor, çiftçiler yoksullaşılıyor!

4- GDO Verimliliği Arttır mı?

Şirketler, genetiği değiştirilmiş ürünler "açlığa çare, çiftçiye bol kazanç getirir" diyorlar. Bu kocaman bir kuyruklu yalandır!

Kanıtlar:

4.1 ABD üniversiteleri tarafından yapılan testlerde genetiği değiştirilmiş soyanın diğer soyalara göre % 5,3 daha az verimli olduğu tespit edilmiştir. Nebraska Üniversitesi agroministlerinin (bitki bilimcilerinin) 2001 yılında yaptıkları çalışmalarda da veriler aynı sonuç elde edilmiştir. Kansas Devlet Üniversitesi'nin yaptığı çalışmalarda ise genetiği değiştirilmiş soyanın verimliliğinin % 9 oranında daha düşük olduğu sonucuna varılmıştır.

4.2 ABD'de pamuk ekim alanlarının % 86'sında genetiği değiştirilmiş pamuk ekimi yapılmaktadır. ABD'de genetiği değiştirilmiş tohumla üretilen pamuğun verimi ise 933 kg/ha civarındadır. Çin'de pamuk ekim alanlarının % 68'i, Hindistan'da % 76'sı, Arjantin'de % 95'i genetiği değiştirilmiş tohumlarla yapılmaktadır. Çin'de verim 1.313 kg/ha., Hindistan'da 553 kg/ha, Arjantin'de 483 kg/ha'dır.

Türkiye'de ise genetiği değiştirilmemiş tohumlarla yapılan pamuk üretimindeki verimlilik hektara 1.334 kg/ha'dır. Dünya pamuk verim ortalaması ise 775kg/ha'dır.

4.3 Genetiği değiştirilmiş Roundup Ready'li kanola mahsulünde % 40 oranında artış iddialarına karşı Avustralya, "yapılan denemeler bizim ulusal ortalamamızın % 17 altında olmuştur" diye açıklamalarda bulunmuştur.

Bu sonuçlardan da anlaşılacağı gibi genetiği değiştirilmiş tohumlarla yapılacak üretim, verimliliği arttırmayacağı ve biz çiftçilere kazandırmayacağı gibi açlığa da çare olmayacaktır.

5- Genetiği Değiştirilmiş Tohumlar Yoksulluğa Çare midir?

Genetiği Değiştirilmiş Tohumlar üreten şirketlerin bir başka propagandası "genetiği değiştirilmiş tohumlar yoksulluğa çaredir" söylemidir. Bu da doğru değildir!

Kanıtlar:

Paraguay, genetiği değiştirilmiş soya ekim alanı bakımından dünyada yedinci sıradadır. Fakat Paraguay köylülerinin % 40'ı yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır.

Güney Afrika'da 2000 yılından bu yana genetiği değiştirilmiş pamuk eken çiftçi sayısında 4 kata yakın bir azalma görülmüştür.

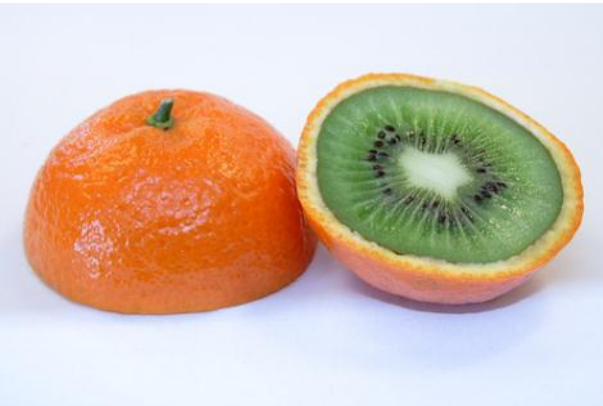
Arjantin'in bitkisel üretiminin %75'i genetiği değiştirilmiş tohumlarla gerçekleşmektedir. Arjantin, 1970'lerde Latin Amerika'nın refah düzeyi en yüksek, fakirlik oranı % 5 olan

bir ülkesiydi. Genetik tohumla üretimi artan Arjantin 2002'lere geldiğinde fakirlik oranı % 51'e yükselmiştir. Genetiği değiştirilmiş tohumla üretim öncesinde Arjantinli çiftçiler ve tüketiciler zor zamanlarda kendi yiyeceklerini kendileri ekerek/üreterek karınlarını doyurabilişti.

Ancak genetiği değiştirilmiş tohumla üretimin yaygınlaşmasından sonra kendilerine ait yerel tohumları, yerel tohumla üretim yapma bilgilerinin ve araçlarını yitirdiklerinden dolayı bu mümkün olmamıştır.

Hint tarımına genetiği değiştirilmiş tohum şirketleri egemen olmaya başladığından bu yana artık çiftçilerin hangi ürünleri yetiştireceğine şirketler karar veriyorlar. Şirketlerin burada uyguladığı sömürü sistemi dayanılmaz bir hal almış durumda. Hindistan'da genetiği değiştirilmiş tohumlarla pamuk yetiştiren çiftçilerden ipoteğini ödeyemeyen çiftçiler canlarına kıymaya başladılar. Hindistan'da 1997-2007 arasında intihar eden çiftçilerin sayısı İçişleri Bakanlığı verilerine göre 182 bin 936. 2008 rakamlarının 16 bine yaklaştığı belirtiliyor. Sadece 2009'da hayatına son veren çiftçi sayısı 2000'i geçmiştir.

Büyük tarım ve ilaç tekelleri ürün ve pazar

denetimini ele geçirdiği oranda yoksullaşmanın oranı da artıyor. Tarımsal üretim endüstrileştikçe, kimyasal kullanımı artıyor. Genetiği değiştirilmiş tohum kullanıldıkça önce toprak yoksullaşıyor, ardından da çiftçiler. Çiftçiler ya canlarına kıymak zorunda bırakılıyor, ya da kendi toprakları üzerinde köle durumuna düşürülüyor.

6- Genetiği değiştirilmiş tohum üretimi toprağa zarar verir mi?

Toprak üretimin beşiğidir. Tohum iyi bir toprak ile buluştuğunda sağlıklı gelişebilir. Ancak tohumumuzu saçacağımız toprak özelliğini kaybetmişse normal tarımsal yöntemlerle ürün yetiştiremeyiz.

Bilindiği gibi bir hektar toprağın içerisinde 2 tondan fazla canlı yaşamaktadır. Bu canlıların sürdürdüğü yaşam ve faaliyet topraktaki ham gıdaları parçalar, bitkilerin alabileceği besin şekline dönüştürür. Toprağı dönüştüren canlılar, fareler, solucanlar, böcekler ve diğer canlılar ile faydalı mikroorganizmalardır. Bu canlıların dönüştürdüğü besinleri alabilen bitkiler gelişir ve bize ürün verirler. Biz de bu ürünleri satarak geçimimizi, tüketerek de yaşamımızı sürdürürüz.

Ancak bitkiye verdiğimiz ilaç, toprağa saçtığımız sentetik gübre, toprakta dönüştürücü görev gören bu canlıları zehirler ve öldürür. Bitkiler için gıda hazırlama faaliyeti toprakta yavaşlar ve toprak bitki besini açısından yoksullaşır. Bitkiyi besleyemez olur.

Kimyasal girdilerin yanında genetiği değiştirilmiş tohumların da toprağın yapısını bozduğu belirlenmiştir. Şöyle ki;

Bacillusthuringiensisin (Bt)toksinleri genetiği değiştirilmiş ürünlerin örneğin mısırın içinde % 25 oranında bulunmaktadır. Bunlar toprağı zehirler. Bitki artıklarını parçalamaya kalkan toprak canlıları (mikro organizmalar dahil) bu bitkileri ısırınca zehirden etkilenir. Bu yolla toprak içinde yaşayan canlılar da zarar görür. Topraktaki canlıların zarar görmesiyle verimlilik düşer.

Bu nedenle, dikkat! GDO'lu tohumlar topraklarımız ve dünyamıza bırakılmış birer saatli bombadır!

7- Genetiği Değiştirilmiş Tohumlar Biyolojik çeşitliliğe Zarar Verir mi?

Bizler, arı olmazsa ağağlarımızın ve sebzelerimizin meyveye yatmayacağını, solucanlar olmazsa toprağın bitkilerimizin büyüyüp serpilmesi ve ürün vermesi için gerekli besini sağlayamayacağını, fareler olmazsa toprağın havalanamayacağını, yılan olmazsa her tarafı farelerin basacağını, leylekler olmazsa yılanların ve buğdaya zararlı haşerelerin daha da çoğalacağını v.s. bilir ve bu sonsuz zincirin tüm halkalarını sayabiliriz. Kısacası doğadaki her canlının yaşamı bir başka canlının yaşamı için, hepsinin varlığının da doğanın varlığının sürmesi için gerekli olduğuna inanırız. İşte biz çiftçiler yaşamı öyle anlarız. Ama bizim yaşam dediğimiz şeyi şirketler yaşam olarak görmüyor. "Bu çeşitlerin patentini alayım, ele geçireyim benim şirketimin malı olsun. Yalnız benim şirketimin sermayesi olsun, ondan yalnız ben kazanç elde edeyim" istiyor.

7.1. Genetiği değiştirilmiş tohumlar tarlada durduğu gibi durmuyor!

Bitkilerin üremesini sağlayan polenler sınır tanımaz. Polenler tarladaki bitkinin üzerinde

durduğu gibi durmaz. Bütün bitkilere ulaşır, soyunu sürdürmek için genetiği değiştirilmiş tohumlarla yetişen bitkilerin polenleri de rüzgâr, arı veya diğer böcekler yoluyla başka bitkilere bulaşır.

Normal organik yetiştirilen bitkiler ile kimyasallarla üretilen bitkilerin yanında yabani akrabalarına da bulaşır. Onu çeşit olarak ortadan kaldırır. Kendisine benzetir. Geçtiğimiz yıllara kadar kültür bitkilerinden yabani akrabalarına gen kaçışının mümkün olmadığını söyleyenler, 2007'de İngiltere'de genetiği değiştirilmiş kolzadan yabani akrabası olan Yabani Hardal'a gen geçişinin ispatlanması karşısında şaşırıp kaldılar. Görüldüğu gibi genetiği değiştirilmiş tohumlarla üretim sonucunda yerli gen kaynakları zaman içinde azalır. Sadece şirketlerin patent yoluyla ele geçirdikleri çeşitlere muhtaç kalabiliriz. şirketler bu yolla çiftçiler ile birlikte hem tüketicileri sömürür hem de biz çiftçileri kendilerine bağımlı kılıp köleleştirirler!

7.2. Genetiği değiştirilmiş tohumlara konulan ilaçlar yararlı canlıları da yok ediyor!

Genetiği değiştirilmiş tohum ile yapılan üretimin sonucunda azalan sadece bitki türü olmaz. Tohumun içine konulan ilaç kurtçukları, böcekleri

ve kuşları da öldürür. Mısırdaki Bt genleri sadece kurtçukları öldürmez, koçan kurtlarının yanı sıra başka yararlı böcekleri de öldürür. Zarar gören kuşlar ve böceklerin doğada yerine getirmesi gereken görevleri de aksamış olur. Böylece bütün canlıların yaşadığı doğa zarar görür.

7.3. Genetiği değiştirilmiş tohumla üretim biyolojik çeşitliliği azaltıyor!

Biyolojik çeşitlilik tarımsal verimin yüksek olmasında etkili ve bir yere bağımlı olmadan üretimini devam ettirebilmesi için gereklidir. Türkiye biyolojik çeşitlilik konusunda zengin bir ülkedir. Biyolojik çeşitlilik açısından Avrupa'daki tüm ülkelerin biyolojik çeşitliliğinin üçte ikisinden daha fazla türe tek başımıza sahibiz. Türkiye'nin endemik tür (yalnız Türkiye'de yetişebilen tür) çeşitliliği 3000'in (3 bin) üzerinde. Ancak genetiği değiştirilmiş tohumlarla üretim biyolojik çeşitliliği hem azaltır hem de üretimin devamlılığını genetiği değiştirilmiş tohum şirketlerine bağımlı kılar.

7.4. Genetiği değiştirilmiş tohumla üretim daha fazla ilaç, gübre ve petrol gerektiriyor!

Geniş alanlarda az çeşitle yapılan üretim daha fazla makine, dolayısıyla daha fazla petrol, daha fazla ilaç ve kimyasal gübre kullanmayı gerektirir. Bu da ülkeyi baştan başa yeşil çöl haline getirmekten başka bir işe yaramaz. Bu arada mono (tek çeşit ürün) ekiminin yaygınlaşması geleneksel ürün çeşitlerinin ortadan kalkmasına, yok olmasına neden olur.

7.5. Genetiği değiştirilmiş tohumla üretim tarımda istihdamı azaltıyor!

Şirketler kendi kârları için biyolojik çeşitliliği yok edecek olan mono kültüre (tek ürün ekimine) dayalı üretime zorluyorlar. Mono kültür üretimde fazla işgücü kullanılmadığı için çiftçiler toprağından işinden olur, işçileşir. Bütün bu topraksızlaşan ve işsiz kır işçilerine dönüşen

çiftçiler ne olacak? Bu üretimin ve çiftçiliğin devamlılığı açısından önemli bir risk değil midir? Bu faktörler gözetilmezse, genetiği değiştirilmiş organizmalar orta dönemde tarımsal ve toplumsal bir cinayete dönüşecektir. Genetiği değiştirilmiş tohumla üretim tarzında çiftçiler toprağına bağımlı köle olacaktır. Tüketiciler seçenezsiz, önlerine konulan sağlıksız gıdaları tüketmeye mahkûm edilecektir. Doğa ise onarılamaz yaralar alacaktır.

Bu nedenle bir kez daha diyoruz: Dikkat! GDO'lu tohumlar topraklarımız ve dünyamıza bırakılmış birer saatli bombadır!

8- Gen Mühendisliği Hayvan Yetiştiriciliğinde Sağlıklı ve Başarılı Olmuş mudur?

Sadece bitkisel üretimde değil hayvan yetiştiriciliğinde kullanılan ve genetik yöntemlerle elde edilen hormonlar felaketlere neden oluyor.

Şöyle ki: Gen mühendisliği yöntemleriyle üretilen BST veya bovin büyüme hormonu (BGH) hayvan

yetiştiriciliğinde tüketiliyor.

Kısa sürede bol paraya kavuşmayı arzulayan besiciler, hayvanlara aşırı kilo aldırın, yasa dışı ilaçlara yönelir. Hormon vazifesi gören Ralgro ve Synovex isimli ilaçlar, kiloyu yüzde 15-20 arası

arttırıyor. Ancak hormonlu eti yiyen kişilerin hormonal yapısı bozuluyor. Hormonlu et kısırlık, cinsel güç kaybı ve kalp hastalıklarına sebep oluyor. Prof. Dr. İrfan Erol, ilaçların hayvanın etinde bırakacağı kalıntı ile insanlara geçebileceğine dikkat çekiyor. Erol; “hormon çocukların erken buluş çağına ulaşması, dişilik hormonu alan erkek çocuklarda göğüslerin büyümesi gibi etkiler gösteriyor. Erkek ve kadınlarda karşı cinsle benzer fizyolojik değişiklikler görülebiliyor” diyor.19 Ayrıca bu yolla prostat ve meme kanserine davetiye çıkarmış oluyoruz. Adı geçen ilaçlar bu nedenle 17 yıl önce Avrupa’da yasaklanmıştır. Dişilik hormonu östrojen içeren Ralgro ve Synovex, ithalatı, imalatı ve kullanılması 1992 yılında yasaklanmasına karşın çok kolay bulunabiliyor.

9-Gıda kriziyle genetik tohum üreticilerinin ilişkisi var mıdır?

Tarımsal ürünler artık gıda şirketleri tarafından dünya borsalarında alınıp satılıyor. Gelecek üç yılın temel besin maddelerinin gıda şirketleritarafından dünya borsalarındaki işlemlerle satın alındığı söyleniyor. Tohuma sahip olup üretime yön veren aynı şirketler borsa yoluyla besin maddelerinin de sahibi olmuş oluyor.

Borsada tarımsal ürünleri ucuza alan bu şirketler satışta pahalı satıyorlar. Yoksullar bu yüksek fiyatlı gıdaları alamıyor. Dünyada herkese yetecek ve artacak kadar gıda varken insanlar açlıktan yaşamlarını kaybedebiliyor. Sonra da “dünyada gıda krizi var” deniliyor.

Gıda krizinin bir başka etkeninin agro-yakıt (bitkisel yakıt) olduğu belirtiliyor. Enerjiyi kontrol altına almak isteyen şirketler tarımı enerji kaynağı olarak görüyor, o amaç doğrultusunda kullanmaya çalışıyor. Başka bir deyişle şirketler, tarımı “gaz

istasyonu” haline getirmek istiyor. Geniş alanlarda enerji elde etmeye yönelik yapılan üretimde genetiği değiştirilmiş tohumların kullanıldığı biliniyor. Bu yanıyla da genetiği değiştirilmiş tohumların gıda kıtlığının nedeni olduğu, gıda fiyatlarının artmasında etkili olduğu ortadadır.

10- Genetiği Değiştirilmiş Ürünler Sağlıklı mıdır?

KAYNAKLAR:

- 1 Doktor Stephane McLachlan ve Rene Van Aker, doktor Lan Mauro; Çevre Bilimleri ve Kirlenmesi Araştırma Dergisi
- 2 Douthwaite, B. (2002) Enabling innovation-a Practical Guide to Understanding and Fostering Technological Change, Zeed Boks, London. Aktaran: Tayfun Özkaya; “Türkiye Tohumculuğu ve İşletmelerinin Tasfiyesi” s. 255. Mülkiye Dergisi, Bahar 2009/262
- 3 Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı Raporları-2006 Aktaran: Ahmet Atalık
- 4 Veriler; Friends of the Earth Europe (FOEE), Who Benefits from GM Crops, issue 1 16, February 2009’ dan

derlenmiştir.

- 5 Veriler: Ahmet Atalık; ‘GDO’lar’, makalesinden
- 6 Kaynak: USDA Foreign
- 7 <http://www.non-gm-f>
- 8 Veriler: Ahmet Atalık; ‘GDO’lar’, makalesinden
- 9 F.William Engdahl; “Ö
- 10 F.William Engdahl; “Ö
- 11 Bilgiler: “Gıda soykırımı” <http://www.gida-soykirimi.org/>

Kanıtlar : İskoçya Rowett Enstitüsü'nden Dr. Arpad Pusztai'nin genetiği değiştirilmiş patates ile beslediği farelerin tümünün iç organlarında küçülme, sindirim sistemlerinde bozukluk, bağışıklık sistemlerinde çökme, kan yapılarında bozulma ve mide çeperlerinde kalınlaşma görüldü.

Rus Bilim İnsanı İrina Ermakova'nın genetiği değiştirilmiş soyayla beslediği farelerin yavrularının % 55,6'sı doğumdan üç hafta sonra öldü. Normal soyayla beslediği yavruların ise sadece % 6,8'i öldü. Genetiği değiştirilmiş soyayla beslediği fare yavrularının % 36'sının normal doğum ağırlığının altında doğduğu belirlendi. Bu deneme üç kez tekrarlanıp aynı sonuçlara ulaşıncaya, Ekim 2005'te bilimsel bir panelde kamuoyu ile paylaşıldı.

Avusturya Tarım ve Sağlık Bakanlığı'nın

finansmanıya Viyana Üniversitesi'nce 2008 yılında yapılan bir çalışmada, genetiği değiştirilmiş gıdalarla beslenen farelerin 3-4 nesil sonra üreme yeteneklerini kaybettiği belirlendi.

Caen Üniversitesi'ndeki CRIIGEN'den Prof. Seralini'nin Grubu: Roundup herbisid seksüel hormonları bozuyor. Caen Üniversitesi'deki CRIIGEN'den Prof. Seralini'nin grubu, Dijon Üniversitesi'nden Prof. Chagnon'un grubuyla beraber, yeni doğan bebeklerin göbek bağı hücrelerinde çok az derecede Roundup toksini olduğunu gösterdikten sonra yeni bulgularını açıkladı.

Örneğin Birleşik Devletlerde GDOLu gıdalarda izin verilen Roundup kalıntısından (çok az) 800 kez az olan herbisid erkekleşme hormonu androjenin hareketini engelliyor.

"Sofralarımızdaki Tehlikeye Dikkat!
n derlenmiştir.
Agricultural Services www.gmo-
armers.com Kasım 2004
"Sofralarımızdaki Tehlikeye Dikkat!
n derlenmiştir.
Ölüm Tohumları", s. 195
Ölüm Tohumları", s. 192
mdır", http://www.gidahare
dir- -64-haberi.aspx derlenmiştir.

12 Bu bilgi, F. William Engdahl; "Ölüm Tohumları", s. 246'dan alınmıştır.
13 Yapılan denemeler genetiği değiştirilmiş mısırın polenlerini rüzgârın 35 km mesafeye kadar taşıdığı belirlenmiştir. Arıların ise bir seferde 5 km uzağagidebildiği bilinmektedir.
14 Arca Atay; "GDO'ların Tarımsal Etkileri" Genetik Yıkıma Karşı Ekolojik Devrim, Ekoloji Kolektifi Broşürü, 2009
15 Prof. Dr. İrfan Erol; Veteriner Fakültesi Gıda Hijyeni ve Teknolojileri Bölüm Başkanı
16 Kaynak: Ali Rıza Karasu, Murat Yüksel; "Kurbanlık hayvanları hormon ilacıyla besliyorlar" Zaman Gazetesi, 17

Kasım 2007 20 Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Mali Suçlar Büro Amirliği ekipleri Ankara'da bir çiftlikte büyükbaş hayvanlara Ralgro ve Synovex adlı ilaçları suçüstü yakalandı. Yapılan aramalarda 750 doz Synovex ve Ralgro marka ilaçlar ve bu ilaçların enjeksiyonunda kullanılan 6 adet aparat ele geçirildi. Zanlılar tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. Zaman Gazetesi-13 Kasım 2007
17 Kaynak: Press Release CRIIGEN - July 2nd 2009*

Acaba beynimizde özgürlük ve yaratma kudreti var mı ve biz bunu nasıl faaliyete geçirebiliriz? Toplumlarda ya da topluluklar arasında "üretilmiş bilgiler" paylaşıldıktan ya da okullar yoluyla yeni nesillere kazandırıldıktan sonra, belirli bir tutum doğrultusunda - bu yönlendirmiş olabilir, seçilmiş olabilir, yani demokratik ortamda ya da demokrasi dışı ortamda olabilir - belirli bir duruşu, belirli bir ideolojiyi yaşama yansıtmak, örgütlenmek ve bunların gereğini yapmak yönünde kullanılıyor.

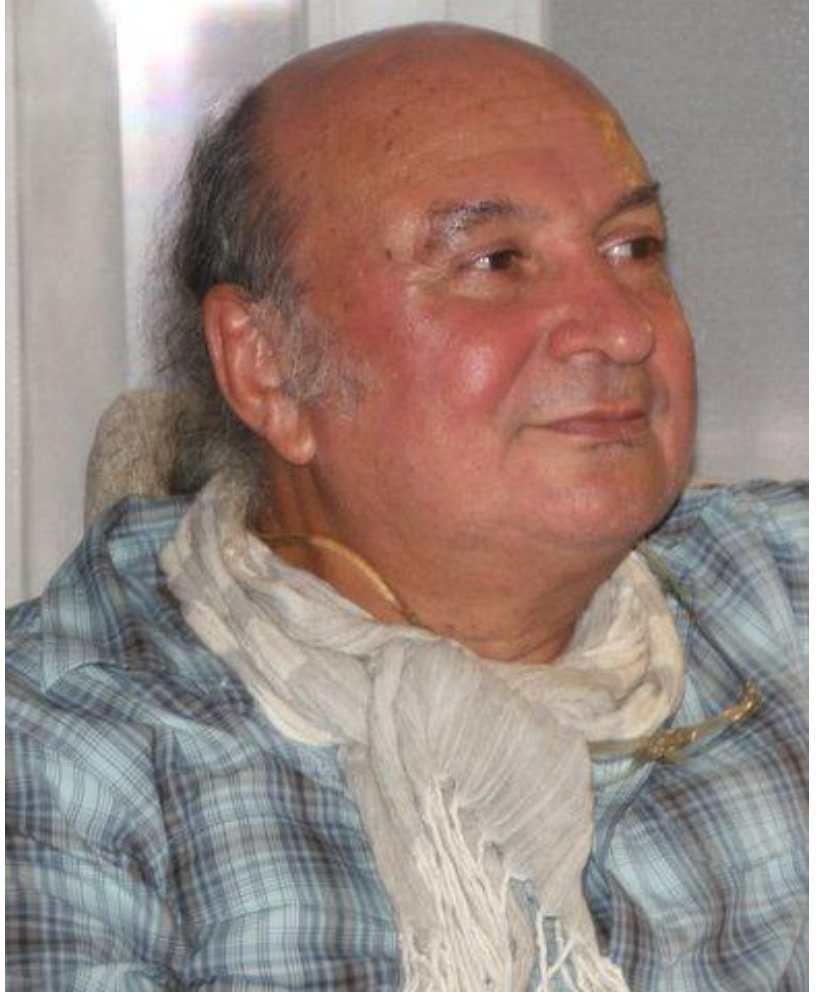
Çağımızda da böyle! Sorguladığımız şey şu: Felsefi bakış noktasından—ideolojik değil—yapıp ettiklerimizin anlamı nedir? Ne yapıyoruz? Ne oluyor? Bunların içinde kendimiz neredeyiz? Yani olan bitenden mutlu muyuz, memnun muyuz? Her şey yolunda mı? Kimine göre yolunda, kimine göre değil veya yolunda olan yanlarımız var, olmayan

yanlarımız var. "Sorgulama". Herkes kendini sorgulasın diye, bu sorgulamayı yaygınlaştırabilir miyiz? Peki ne yapmalı? Felsefi bakış açısı burada ne katkı sağlar? Ya da "illâki felsefi bakış açısı mı gerekli?" gibi çok soru sorabiliriz. Yani en baştan başlamak adına bazen soruları insan derinleştirebilir. Yaptığı işin yarı yolunda durup biz ne yapıyoruz bazen yeni baştan gözden geçirilmesi gibi. Bu noktada, bu yaklaşımda herkesin değişik kaygıları var. geçirdiğim yaşam süreçindeki deneyimlerim, gözlemlerim, yaşama bakışında şunu gördüm, çoğu zaman sürükleniyoruz. Bu sürüklenme bazen uykuda gibi. İşte sabah kalkıyorsun, belli şeyleri rutin olarak yapıyorsun, işine belli rutinitik içinde gidiyorsun, ilişkiler raha önceden olmuş bitmiş tekrarlanan ilişkiler ve bunlarla beraber bir yaşam. Zaten öyleydi, herkes de öyle yapıyordu, ben de öyle yapıyorum, ne var bunda... gibi. Sonra giderek o sıkıyor sizi. Eğer sıkıyorsa, bu sürüklenme noktasında, bu günlük yaşam sürüklenmesi içinde, bazen tekerleğimize taş konuyor! İşlerimiz yolunda giderken o yanılsama büyüyor, hele huzur filan varsa daha da büyüyor. Yazlığınızda rahat yaşıyorsunuz, kışlığınız güzel, çocukların hastalığı yok, her şey yolunda gidiyor...Huzur da o rutini güçlendiriyor ve uyku biraz daha derinleşiyor. O sırada, tekerleğe bir taş. Çocuk hastalanıyor, işler bozuluyor, genel bir kriz oluyor. Savaş tehlikesi ortaya çıkıyor, vb. Şu bu filan derken, bir dakika ne yapıyoruz. Belki bir komşumuz vefat ediyor, vay canına ölüm diye bir şey varmış! Ne oldu, neden ölüyor insanlar? Çünkü biliyorsunuz, genellikle kentlerde ölüm dışlanmıştı ve ölümün varlığı unutulmuştur. Kırsalda, köy ve kasabalarda, haftada birkaç kez, insanlar, ölüm törenlerine katılarak, ölümlü yaşamın gerçeğiyle yaşamayı öğrenirler. Şimdi, bütün bunların içinde tekerleğe taş konunca ne oluyor? Ne yapacağız? Nedir bu

yaşam? Bütün bunların ötesinde, yani günlük kaygıların ötesinde, yaşamın, huzurlu dengeli olduğu zamanlar da dahil, zaman zaman kendi başımıza kaldığımızda yaşamın anlamını sorgulamaya başlıyoruz. Ne oluyor? Ben kimim? Olan biten nedir? Bir anlam arayışı...

Şimdi, anlam arayışı düzeyinde, rutin ve mekanik yaşam sorunlarının getirdiği sorgulama değil de, anlam arayışı düzeyindeki bir sorgulama, ister istemez insanları bir araya getiriyor. Mekanik yaşam sorunlarına geri döndüğümüzde, o tür sorunların giderilmesi, bir bakıma olanaklı olup olmama açısından söylemiyorum—o gücünüz vardır yoktur—ama bilinç açısından pek sorunlu değil! Niye? Çünkü ne bozulduysa onu düzeltmek istiyorsunuz, mekanik yaşamdan kastım bu! Yani tekerleğe taş kondu, her şey yolunda gidiyordu, bu durumda derin bir sorgulama gereksinimi yoktur.

Ne oldu da, işler kötü gitti? Bilgisini önceden bildiğiniz bir sorundur bu. Çünkü sorun, yapmakta olduğunuz rutinin bozulması idi onun düzeltilmesi de, neyse oradaki yanlışlar onların kaldırılması, yani önceden bilinen bir bilgiye bağlı olarak tavır takınılması. Bunu genişletin, bütün yaşam olgularının hepsine yansıtabilirsiniz. Ama yaşamda anlam arayışı başka bir şey, başka bir boyut. Her şey yolunda gitse dahi, her şey huzurlu olsa dahi, eğer fırsat bulup da o mekanik düzenin içinden biraz başınızı kaldırılabiliyorsanız, ki genellikle tatillerde olur bu, kitap okuyacağım diye giderseniz pek okuyamazsınız ya! Biraz kendi kendinize kalırsınız belki, kendinizle, doğayla, denizle tatlı bir

alışverişiniz vardır. Sonra dönüş sıkıntısı başlar, yine döneceğiz, yine çalışacağız, yine o yaşantı, yine o dünya. Bir Amerikalı dostumuz geçenlerde gelmişlerdi hatırlarsınız, şöyle bir şey söylemişti: “Burası çok güzel, buradaki ilişkilerimiz çok iyi oldu, çok insaniydi ve çok verimli çalışmalar yaptık, ama şimdi cangıl’a geri dönüyoruz. Cangıl yani vahşi orman dediği yer, Amerika. Amerika’ya geri dönüyorlar. Cangıl’a geri dönüyoruz?” dedim ki, burası neydi ki? Sen ne zannettin. Bu ormanın içinde bir kulübe idi burası, bunun da dışına baktığın zaman o cangıl aynı burada da var. Değişen bir şey yok. O zannediyor ki hep beraber biz cennette yaşıyoruz, buraya gelirse cennette yaşayacak. Dedim ki, belki oraya gelsek sizin evinizde veya çevrenizdeki iyi dostlarınızla ilişki kursak biz de oraya hayranlık duyup, ah oraya gitsek diyeceğiz, ama siz cangıl diyorsunuz. Dış

yaşam, daha doğru deyişle yaşamın gerçekleri “bir cangıl.” İnsan oraya dönmek istemiyor. Tatilden çıkmak istemiyor, tatilde kalmak istiyor. Ama ne yazık ki dönüyoruz işte. Şimdi bütün bunların içinde, en temel dürtü olarak “anlam arayışı” ve tarih süreçleri içinde önerilmiş dünya görüşleri var. bunların içinde belki sizin de kendinize ait, kendi deneyimlerinizden biriktirip yeni bir yöntem gibi algıladığınız bakış açıları da olabilir. Ama genellikle insan kendi görüşlerini, daha yaygın daha belirleyici, daha güçlü—taftarı daha çok olan ya da taftarı olmasa bile, literatürel gücü olan—görüşler karşısında kendisini denemek istiyor. Acaba insanlar bu konuda ne çare buldular, ne öneriyorlar diye. O zaman ister istemez, felsefi bir bakış açısı, yani bu disiplinler, bu önerileri nelerdir? Onlardan ne sonuç çıkarmışlar. Ne öneriyorlar? Baştaki kurguyla tekrar bunu karşılaştıralım. Baştaki ideolojik, yani dünya görüşüyle örgütlenmiş yaşam içindeki mekanik duruş’unuzla, bu, yeniden kendini gözden geçirmek...bir dönüşüm noktası var. Bunu herkes duymalı mı, duyabilir mi? Gerçekten duyuyorsa, böyle bir sorgulamayı yapıyor insan, sonra da onu paylaşmak istiyor. Paylaştığı zaman yeniden hayata bakmak, yeniden “anlam arayışına dönmek” arasında, görüşünü denetlemek istiyor. Bu anlamda başkaları ne yapıyor, bunu sorguluyor insan. O halde bu bir “öğreti” olamaz, “Didaktik” bir şey, başkasına aktarılacak ve yapılması beklenecek bir şey olamaz. Çünkü bu bir sorgulama.

Sorgusuzca benimsenecek her türlü başka önerme, yaşamınıza yeni bir anlam katmayacaktır.

Sorgulama ne biçimde olursa olsun, zihinsel, algısal, çeşitli deneyimlerle, iç deneyim, dış deneyim her türlü, hangisiyse, hepsi yöntem çünkü. Her birinde, sonuçta en derin olanın anlamında, en derinde yaşama anlam vermek olanaklı mı? Yaşama anlam vermek diyorum, yaşama anlam katmak demiyorum!. Yaşama

anlam katmak daha çok psişik bir süreçtir. Psişik süreçlerin kapsadığı bir çok davranışlar vardır. O davranışlar ki en çok doyum teriminde gider oturur. Belli doyumlari elde ettiğiniz zaman doyurulan bir psişe ile yaşama anlam katarsınız, ama felsefi anlamda, psişe'yi aşan; felsefi olarak, yaşama anlam verme kaygısı daha öte bir şeydir.

Daha ontolojik, daha varlık bilimsel bir dönüşümü gerektirir. Veya insan ancak öyle bir noktada kendisini yeni baştan sorgulayabilir. Bu belki de çeşitli öğretilerde “bellek” diye söylenebilir. Bu bellek, sizin psişik belleğiniz olabilir, öznel belleğiniz olabilir, toplumsal bellek olabilir, insanlığın belleği olabilir. Sonuçta bu bellek denen ve alışkanlıklarımıza katılmış olan bütün değerleri—değer noktası bilinçli olduğu noktadır kuşkusuz—yeni baştan sorgulama gibi bir cesareti gerektirir. Ona bakmak... Ama o güç var mı bizde? Ona bakabilecek miyiz, bakabilir miyiz? Bu nasıl bir şeydir, yani bakıyorum demekle bakılıyor mu? Alıp okuyarak, bu buymuş, şu şuymuş filan diyerek oluyor mu? Çoğu zaman herhangi bir felsefi disiplin de olsa veya çeşitli dünya görüşleri (ideoloji) de olsa, onlarla karşılaştığımız anda facia bir terminoloji çıkıyor karşımıza. Farklı bir terminoloji, bir yığın o terminolojik ilişki ve atmosfer... Şimdi bunu anlayacağım. Yani yetkin düzeyde anlayacağım ve sorgulayacağım. Onun gibi yüzlercesi var, yüzlerce öneri var. hepsini anlayacağım, sorgulayacağım, başka işin mi yok kardeşim, şimdi oturup bunlarla mı uğraşayım, gibi kaygılarla insan bunları çok pratik bulmuyor tabii. Ama önceden belirlenmiş öneriler varsa ve bunların bir tanesini seçmiş o yolda yürüyorsak, bu sorgulama değil. Bu o anlam arayışı kaygısını karşılamıyor. O daha zenginleştirmek. Seçtiğimiz gidişi daha zenginleştirmek, onu başarılı kılmak ya da onun liderleri, önderleri, öneriyi yapanların yaşamlarına özenerek herhalde onlar gibi olacağım devam edeyim gibi başka bir kaygı içerir. Ama yaşama anlam verme kaygısı? Hatta burada tırnak içinde şöyle bir şey de sorulabilir: “Bu bir eğitim sorunu mudur? Ancak eğitilmiş insanlar mı bunu yapabilir?” Ya da bu belirli bir

yaşam tarzını halletmiş, yani artık maddi olanaklarını belirli bir yere getirmiş, tuzu kuru olan insanın işi midir? Böyle bir lüks müdür. Yoksa gerçekten herkesin yapabileceği yapması gereken bir şey midir? Bütün bunlara kendi yaşamım içinde bakıyorum ve hiçbir öneri getirmeyi doğru bulmuyorum. Şöyledir, böyledir, şöyle yapmalıdır, zaten önce böyle olur... Bütün bunlar mekanik olanın içindedir. Alışkanlıklarımızın içinde olandır. Bunlardan bir nebze bağımsız olabilir miyiz, bu psişik bir sorun aynı zamanda. Bağımsız olma sounu! Bilinç kendinden bağımsız olabilir mi? Kendine dönüp bakabilir mi? Bu soruyu niçin açıyoruz. Çünkü içinde olduğumuz şeyi göremiyoruz. Hani “Balıklar derya içre, deryadan bî haber” denmiş ya, o misal. Balık oltaya yakalandığında derya diye bir şeyin varlığını, içinde yüzdüğünü, kendisini çepeçevre kapsadığı için onu fark etmediğini anlasın. Şimdi bizim atmosferde bir sorunuz var mı? Yok. Ama hava kirliliği bastırıldığında, başlarız öksürmeye, başlar nefes alma sorunları, o zaman hava diye bir şey var. Havanın gereği var, havanın temiz olması gerekiyormuş. Onları fark ederiz. Gereksinme noktası, o soluk almanın gereksinme noktasına gelmek. Yoksa öyle bir sorunuz yok! İnsanlara sürekli diyoruz ki: Bak, hava kirlenebilir, siz ona göre havanın kıymetini bilin ha! Yani o sıkıntı, temel anksiyete, hangi konu ile ilgili ise, onu duyabilmek. Onu duyduktan sonra, o sıkıntıdan çıkıp sıkıntıya bakabilmek. Ya da o sıkıntıyı doğuran sorunlara bakabilmek; “bilincine bilinçle bakabilmek.” E bunu nasıl yapabiliriz? Başka bir deyişle, yöntemin farkında olmasak bile düşüncelerimiz ve anlayışlarımız belirli, önceden öğretilmiş ya da dilin içine mantıksal örgü olarak konulmuş bir biçimde yapılanmaktadır...

Biz o yöntemli (!) olan düşünceye hangi yöntemle, bakalım da, onu fark edelim. Çünkü belli bir yöntemli düşünmeye, yine o yöntemle dönüp baktığınızda onun kendisini geliştirmesi, açılması, saçılmasından başka bir iş yapamıyorsunuz. Bu nasıl olabilir? Ya da öyle bir şey var mıdır? Ya da niye bunu yapalım? Yaşama anlam verme

arayışındaki sıkıntıların, belli bir düzeyde, içinde olduğumuz düşünce ve eylem atmosferinin kendisinde, tamamen kendisinde bu sorun vardır. Bunun bilincine geldiysek, o zaman buna nasıl bakabilirim, bunu nasıl yargılayabilirim, bununla nasıl hesaplaşabilirim? “Bu” dediğimizde, zaten sizin —psşik anlamda—öznenizden başkası da değil. Dışarıdan doldurulmuş da olsa, toplumsal ve tarihsel de olsa—bir fanus içinde yetişmediğimiz göre—bundan nasıl çıkabilirim. Bir kaçış gibi olsa da, bundan kaçabilir miyim? Bir öneri olarak biliyorsunuz, tasavvuf çalışmalarında da vardır. Çeşitli mistik öğretilerde de vardır, derler ki halvet yap. Halvet ne? Yalnızlığa çekil. Dış algılarını azalt, kendi kendine, baş başa kal, kendini sorgula (murakabe, tefekkür.) Nedir bu? Git mağaraya kapan—eskiden öyleymiş—evde yalıtılmış bir oda varsa, git oraya gir. Orda bilmem kaç gün kal, az ye, az uyu, az konuş, zikir yap, fikir yap. Tabii ki, bütün bunlara karşı, görüşler de var. hangisi doğru diye aramaya başlamak bile baştan koşullanmışlık... Yani aynı yöntem içinde, aynı

düşünce yöntemi içinde bir akış. Derler ki: Sen mağaraya gitsen de; mağarada yalnız kalsan da; her gittiğin yere “Sen”i götürüyorsun, sen oradasın. İster toplumsal ilişkilerde ol, ister yalnızlığa git, ister çöle git, sen oradasın. Senin sorunun, sensin. Sense, tek başına yalıtılmış bir varlık değilsin, bütün insanlık ailesi içinde, yakın ve uzak ilişkilerle varsın. O zaman bu hesaplaşma, sadece kendi günlük davranışların, yaşantıların içindeki anlam arayışı değil, en genel evrensel, insanlığın da sorunu olan bir anlam arayışına dönüştüğü nokta var.

Özdeksel evrim, yeryüzünde, son uçta insan bilinci olarak, en üst düzeyde bir yapı oluşturduğuna göre, bu bilinç doğada (insansız doğa) neredeydi? Bilgi, doğanın ana yapısı olarak düşünülürse, doğada, atomda—bu bir model tabii, atom da bir model, bir kavram. Kimyasal ilişkilerde, yani atomların kendi arasındaki şimik reaksiyonlarda—çünkü artık bellekler, atomlar birbirleri ile kendilerinde var olanı ilişkiye sokuyorlar—belleğin ilişkiye girmesi, bilgi işlem dizgesi. Moleküler biyoloji düzeyinde ise programlanmayı koyarsak... Yani göz görmek için örgütleniyor. Kulak duymak için örgütleniyor. Şimdi, böyle bir noktaya çekerek düşüncemizi biraz derinleştirmek istiyorum. Yani hangi metot daha iyi, biz kendimizi nasıl daha iyi görürüz? Böyle bir paradigmanın, farklı bir paradigmanın içinde yansıtılmış olarak, kendimizi bir aynada seyretmek gibi düşünerek bunu ileri sürüyorum. Örneğin altın atomu, altın atomunda bir bellek var. hangi bellek var? Onun altın olma belleği var. gümüşte, gümüş olma belleği var. kendisi bellek, orada başka bir şey, farklı bir şey belliyor gibi değil de, kendi kendisi, varlığı kendisinin belleği. Atom oluşu, onu diğer bütün varlıklardan ayıran “öz nitelikler”. Peki, bu atomlar sonradan ilişkiye giriyorlar birbirleri ile, yani şimik reaksiyonlar, kimyasal düzey. Diyalektik dedikleri karşılıklı bağıntılılık, çatışki, çelişki, birlik ve bütünlük. Orada birbirleri ile güreşiyorlar.

Ortam koşulları değiştiğinde (örneğin ısı, basınç değiştiğinde) kendi iç dinamikleri, kuvvetleri harekete geçtiğinde, değişip dönüşüyorlar. Yani

“varoluş-belleği” değıştikçe, varoluş kipi değışiyor.

Genel olarak günümüz modern düşüncesinde “özne”, “standart-özne” olarak düşünülüyor. İnsan öznesi standart bir şey, kap gibi, belleğine dışarıdan bir şeyler kondu gibi düşünülüyor. Bu dualist düşünmenin kendisi sorun yaratıyor. Bir biçimli özne tasarımı. Bu öznenin öğrendikleri var ve öğrendikleri onun benliğinden bağımsız olarak bir kap içinde durur gibi duruyor.

Ben, ben olmayandan nasıl kurtulacağım? Ben, ben olmayan olarak, benim belleğimde, bana hükmediyorum. Ben bunu nasıl halledeceğim, yanılmalı benlikten nasıl kurtulacağım?

Doğanın kendi nesnel gerçekliğine baktığımızda, orada bellekle varoluş nesnesi özdeş. Atomun belleği ile atomun varlığı aynı. O zaman oradaki değışim, bir başka bellekle ilişkiye girme, bir başka varoluşla ilişkiye girmek anlamını taşıyor. İki varoluş karşılıklı birbirleri ile olanakları, kendi doğal yetenekleri doğrultusunda ilişkiye girdiklerinde bu alış verişin sonunda başka bir varlığa, başka bir varoluşa dönüşüyorlar. Bu onların bilgi işlem dizgesini oluşturuyor. Bu bilgi işlem dizgesi, biraz önce söylediğim gibi, kendi iç dinamikleri ve olanakları, yetenekleri ile ilgilidir. En belirleyici olan tarafı bu. Bu da en temelde kuvvetlerdir, doğa kuvvetleridir. Doğa kuvvetlerinin o nesnel koşullarla olanaklıdır. Bu nesnel koşullar, diğer nesne bellekleriyle girilen ilişkilere.

Rastlantsal olarak bir araya gelirler ve ilişkiler, dış, diğer belleklerle dışsal ilişkiler başlarsa bu mekanik bir ilişkidir. Ne demek bu mekanik ilişki? Mekanik ilişki “Etki-tepki” ilişkisinde, atom belleğinde bir değışme olmaz, nesneyi o nesne yapan temel atomik özellikler değışmez.

Şimdi bu paradigmayı toplumsal ilişkilere de yansıtabilirsiniz. O tarz ilişkiler, mekanik ilişkiler, dualist ilişkiler, olduğu sürece bireyin kendisindeki o belleği, ister ağaçla karşılaşsın, isterse böceklerle karşılaşsın, isterse insanla karşılaşsın; mekanik

ilişkilerde öz nitelikler değışmez nasıl ki, iki farklı atom yan yana gelip mekanik ilişki içindeyken özlerinin değışmediği gibi. Ama araya bir ısı koyarsak, dışarıdan enerji verirsek, o zaman o atomlar, başlar hareketlenmeye, iç dinamikleri, dış koşuldaki dolaylı hareketleniyor. Bu hareketlilik öyle bir noktaya geliyor ki, şimik reaksiyona, yani diğer bellekle, diğer varoluşla kendisini ilişkiye sokabiliyor. Koşullar değıştirmesse o kendi halinde duruyor. Koşullar değıştiğinde ve nereye kadar değıştiğinde, nereye kadar etki ettiğinde? Kendi iç dinamiklerini harekete geçirme noktasına kadar. O noktada başlıyor alış veriş yapmaya, yoksa yapmıyor.

Bazı toplumsal ilişkilerde, mekanik olan ilişkilerde neden özsel değışim yaşayamıyoruz! Çünkü öz niteliklerimizi değıştiren olan, iç dinamiklerin harekete geçirilmesi idi, bu benzerlikten hareket

ederseniz. Çünkü bizde doğa varlığıyız, başka bir şey değiliz. O dış koşullar, şimik düzeye bizi götürmüyor demektir. Sadece mekanik düzeyde. O zaman ezilip büzülebiliriz, eğrilip bütülebiliriz, ama öz niteliklerimizde bir değişim, bir dönüşüm ortaya çıkmaz. Bu düzeyde ortaya çıkmaz. Arada “sevgi” diye bir enerji gerekir. Bir üst katman olarak doğanın bize gösterdiği biyolojik moleküler düzey, yani nesnel gerçeklik ilişkiler ağını, özdeksel ilişkiler ağını son uçta öylesine organize etmiş, öylesine çok ilişki bir araya gelmiş ki, artık biyolojik, hayat moleküllerinin olduğu bir ortamı gözlüyoruz ki, bizde doğal olarak bunun bir parçasıyız, içindeyiz. Bedensel olarak bedenimiz bu. Şimdi bu bedenimiz, organik olarak düzenlenmiş olan bedenimiz aynı zaman da şimik düzeyi içeriyor. Yani ondan kopmuş da böyle olmuş değil. Aksine böyle oluşu, sürekli o şimik reaksiyonların olmasına bağlı olarak öyle. Yani organizmamıza, hücremize dönüp baktığımız zaman içindeki şimik reaksiyonlar sürekli olarak varsa ancak bu organik düzey korunabiliyor. Onun da altında o şimik reaksiyonları yapan atom bellekleri, bünyemizde. Onlarda sürekli hem kendi atomal belleklerini koruyorlar, hem de diğer belleklerle ilişkiye girerek şimik dönüşümler yaratıyorlar. Yani atomal niteliklerini, temel varlık belleklerini yitirmiyorlar. Yitirdikleri anda o şimik reaksiyonlar olmaz. Ve organik düzeydeki örgütlenme de olanaksız olur. Bu doğal bir ortam. Deney ve bilimlerle kanıtlanmış bir bilgiyi konuşuyoruz. Burada programlama ne? Çok ilgi çekici bulduğum bir benzetme, bir alegori bu: doğanın çeşitli elementer atomlarla, biyolojik moleküler düzeyde örgütlenmesi biçimindeki bellekler onların varlıklarıydı. Sonra ne oldu? Sonra karşılıklı ilişkilere girdiler, kendileri ve ötekilerle iş birliğinde yeni özellikler kazandılar. Biyolojik moleküler düzeye gelindiğinde varlık düzeyi değişiyor: Artık doğal varlık “tinsel varlık” biçimine dönüşüyor. Belleği ile varlığının birliği özdeşliği değil—atomdaki gibi değil—şimik ilişkilerdeki öteki ile olan alışverişindeki değişim arayışında kalma değil, organize olma. Ne için? Yeni bir atomal düzeyde durmak için mi? Yeni bir

bellek, varlık özdeşliğinde kalmak için mi? Ki gözlüyoruz, hayır. Ne oluyor? Çok ilginç bir şey oluyor ve işte orada bütün doğa amacına ulaştı diyebiliriz. Onun için insan doğanın son ucudur diyebiliriz, organizma düzeyinde, o nedir? İşlevdir. Doğa burada kendinden, kendi için, özgül ayrıma uğruyor.

Doğa, kendine özdeş bir varlık olmaktan, kendi için varlık olduğunda, o bir olasılık varlığı biçimini almıştır. Örgütlenmesinin son aşamasında, bilme ve yapabilme işlevi ortaya çıkmıştır. Artık o, belirli olan değil, olacak olan bir varlıktır. Bir yanılla—doğal yan—“var”, diğer yanılla—işlevsel yan—“yok” olan bir noktada durmaktadır. Kendi varlığıyla kendi işlevselliği arasında bir ayırım, bir karşıtlık ve bir birlik. Bu özgün varlık insan beynidir. Beyne bağlı organlarımızdan gözü örnek alalım: Gözün bütün örgütlenmesi “görme işlevi” içindir. Görme işlevinden yoksun göz sadece bir et parçasıdır. Peki göz neyi görecektir? Bu onun olasılığıdır.

Mustafa Alagöz’ün sözünü ettiği, geometrik diziliş gerçekten de önemli, atomların, örneğin karbon atomlarından oluşmasına karşın, geometrik dizilişlerinden dolayı—iç ilişkiler—farklı bellekler, elmas, kömür vb. gibi farklı bellekler oluştururlar. Ama bu işlevin ortaya çıkmasındaki durumdan daha alt düzeydedir. Elmas olduktan sonra elmasın bir işlevi, elmas olma niteliğini aşan, kendi varlığı ile özdeş olmayan bir işlevi var mı? Yok. Bilmem anlatabildim mi. Ama göz öyle değil. Göz öyle bir örgütleniyor ki, görme işlevini gerçekleştiriyor. Şimdi tersten düşünelim. Yani, gözü bütün bu sistemin içinden çıkartalım masanın üzerine koyalım. Artık o göz değildir. Kavramsal açıdan, yani işlevi bağlamında kavramlaştırdığımız için artık o sadece biyolojik bir hücre yığındır. Onun içinde şimik reaksiyonlar hâlâ vardır. Atom bellekleri hâlâ orada durmaktadır. Ama sistemden kopmuştur. Şimdi size asıl işlevin nereden geldiğini hatırlatmak için bazı örnekler vereyim: Tersten düşünmezsek bunları bulamıyoruz. Biliyorsunuz tıp bilminde de bu böyledir. İnsan sağlığını tanımlamaya kalktığınızda, hastalıklardan hareket

edersiniz. Hastalıkları tanımladığınız ölçüde sağlıktan söz ediyorsunuzdur. Çünkü onun dışında karşınızda bir varlık var, ona sağlıklı diyorsunuz. Ne demek bu? Yani ne olunca öyle oldu. Hah, işte ne olmadıklarından hareketle ne olduğunu söylemek zorundasınız. Anlama açısından bu böyle. O zaman da bu işlevin ne olduğunu anlamak için, yani şimik reaksiyonları duruyor, atomlar hâlâ oradaysa ve artık o hücrede biyolojik bir hücre olduğu halde yani örgütlenmiş, olduğu halde neden görmüyor sorusu, işte onu oradan kopardığınız zaman karşınıza çıkıyor. Neden? Çünkü dizgeden (sistem) bağını kopardınız. Burası ilgi çekici bir yer. Son uçtaki işlev gökten gelmiyor demek istiyorum. Ruhlar getirip oraya koymadı onu. Doğanın kendi niteliğindeki bir şey açığa çıktı. Ama ne zaman çıkıyor açığa? Şimik düzeyde çıkmıyor. Atom düzeyinde çıkmıyor. En uç nokta olduğunu nasıl söylersin? İşlev olduğu için söylüyorum. Kendi varlığı ile belleğinin özdeşliğinden çıktığı için söylüyorum. Farklılaştığı için söylüyorum. Peki ne var orada?...Sistemde olsaydı ne olmuştu da, dışarı çıkınca ne oldu? Bunu gözlediğimiz zaman biyolojik olarak, anatomik düzeyde, her türlü bilimsellik, yani bilimsel gerçeklik bunun için yeterlidir. Onun için farklı şeyler yani metafizik şeyler aramıyorum. Hiç gerek yor, çünkü bilimsellik bunun için yeterli. Eğer yeni bir şey aramaya kalkıyorsam, elimdeki veriler yeterli değildir. Başka bir disiplin arıyorsam, elimdeki disiplinlerin verileri yeterli değildir de yapıyorum. Yeterliyse ve onun dışında başka bir şey arıyorsam, o zaman kendi bilgisizliğimi sorgulamam gerekir. Burada bilimsel gerçeklik yeterli. Sistem ne demek. Sistem. Varlığın kendisinden söz ederek sistem. biyolojik, varlığın kendisinden söz ederek sistem. Baktığımız

zaman bunu da yine tersten düşünelim.

Uyuşturduğunuz zaman beyninizi şu veya bu şekilde, bu işler oluyor mu? Bu kez sistemi kavramak için, biyolojik örgütlenme, beden duruyor. Şimik reaksiyonlar tamam. Gözü de yerinde çıkartmadık, o da duruyor, ama görme işlevini engelleyecek bir uyuşturmaya, bir narkoza baş vurduğumda, görme işlevi yine kalktı. Bu çok derin bir konu. Derinliği lafı, anlaşılmaz mânâsında değil. Çok şey söylemek gereken, birikimleri çok fazla kullanmak gereken bur konu, ama ben global gitmeye çalışıyorum. Zaten sizin birikimleriniz bunu değerlendirmeye yeterli diye düşünerek söylüyorum. Burada bloke ettiğimiz ne? Bloke ettiğimiz iletişim mi? Eğer iletişimi, yani organizmanın kendi iç ilişkilerini, iletişimini bloke ediyorsak, iletişim ile ilgiliyiz demektir. Nitekim öyle olan safhası var mı? Var. diyelim ki sinir akımlarının ki iletişimi sağlayan, sadece sinir sistemi değil. Hücrelerin kendi arasında membranlarından da iletişim, şimik, hormonal iletişim yaptığını biliyoruz, ama anlaşılın diye,

daha kolay anlaşılın diye sinir sistemine yükleyelim bu görevi. Sinir sistemi bütün bu hücreler arasındaki ilişkileri yaparken, biz onu bloke ettiğimizde o işlevler, artık duyma ve görme işlevleri olamıyor. Demek ki ilişkiler belirleyici. Ama narkotik durumlarda, bilimsel olarak şunu da görüyoruz. İlişkilerin yani iletişimin hiç birini kesmediğimiz halde; bu bazen hipnozlarda da olur. Daha çok da hipnozda bunu görebiliriz. İletişim tamam. Yani organik iletişim var. ama görme yine yok. Bu ne. Bu bize ne söylüyor. Burada çok ilginç bir şey daha var. bu görme işlevinin—sadece ona odaklanarak anlatıyorum, bunu çok daha zenginleştirebilirsiniz, diğer organlara da yansıtabilirsiniz, ama bir tanenin üzerinde yürüyelim şimdi—sadece fizikoşimik, atom bellekleri ile ilişkisi, sadece organik, biyolojik moleküler bir birikim olmadığını ve onun arkasında bir ilişkiler ağının, bir iletişim ağının, ama bunu da yeterli olmadığını, bloke etmelerle görüyoruz ki, bu işlevi yapacak başka bir şeyin de gerekli olduğunu düşünüyoruz burada. Bu ne olabilir? Biz o zaman hipnozla neyi kaldırıyoruz ortadan. Şuuru kaldırıyoruz. Şimdi orada karşımıza ilginç bir şey çıkıyor. Görme işlevinin salt organik bir sonuç olmadığını, orada şuur denen—o ne demekse, şimdi onu konuşmak lazım—ayrı bir

fonksiyonun, ayrı bir işlevin belirlenimi altında olduğunu görüyoruz. Kulak için de bu böyle, biliyorsunuz. Beş duyumuz için kullanabilirsiniz bunları. Hepsi için bu böyle. Allah Allah yani şuuru ben hipnoz edersem dil tat alamaz! Bütün ilişkiler var. bütün fizikoşimik şeyler var...O zaman işlevleri kendisinde toplayan ve anlamlandıran bir işlevden söz ediyoruz. Beyine geri dönelim şimdi. Beyin örgütlenmesi—yine bu anlattığımız bütün süreçleri göz önüne alarak—doğanın öyle bir örgütlenmesidir ki, onun işlevi, bütün doğa gelip, örgütlenip kendisinden öyle bir işleve yapıyor ki, bu işlev onun organik varlığıyla, mekanik varlığıyla, şimik varlığıyla özdeş kalmışor. O onun belleği ile varlığının özdeşliğinden çıkıyor. Ve bütün diğer işlevlerin

anlamlandırıcılığına ulaşıyor: “Doğa anlama ulaştı”. Bunu yapan nedir? Bir önceki göz incelemesinde gide gide biz beynin kendisine gittik. Yani beynin ürünü olan şuur, tartışması olmasa bile beynin kendisine gittik, hiç olmazsa. O zaman burada, hiç olmazsa beynin ne demek olduğunu, nasıl bir şey olduğunu —ne açıdan, işlev açısından—kavramamız, bize gözün işlevini anlamlı kılıyor onu yapabilirsek. Ama beyninkini nasıl anlayacağız beyin öyle bir organ ki, göz onunla anlamlı oluyor, ama beynin kendisi? Onu nereye taşıyacağız, başka bir referansı var mı? Başka bir referansta kendine bir dayanak mı bulacak? Burası metafizik bir alan açıyor mu önümüzde, ben düşünmüyorum. Açmıyor. Hâlâ bilimsel gerçeklikte kalabiliyoruz. Nedir o? Bütün kozmik evren tasarımını, tasarlamaya, düşünmeye ve ilişkilerini nesnel gerçeklikler açısından da araştırmaya başlasak, biz ona bütünsel olarak ulaşamayız. Dolayısıyla ister istemez evren tasarımı içinde metafiziğe baş vurmak zorunda kalırız. Bu metafizik şu anlamda, yani tasarımlar, en azında kendisini tespit etmediğimiz tasarımlar üretiriz. Ama kozmik evren ilişkilerinin nasıl ve ne menem şeyler olduğunun üzerine bu şekilde, dışa yönelten böyle bir metafizik bakış açısına ben gerek duymuyorum...Beynin kendisinde yoğunlaşmayı

ben yeterli görüyorum. Neden? Çünkü görüyorum ki, doğanın evriminde uç basamak, işlevsel olarak kendini farklılaştırma yeri, beyin. O zaman doğanın daha alt kademelerindeki mekanik ilişkilerinin zenginliği veya ufuklarının daha fazla olması pek fazla bir şey ifade etmiyor. Onun yoğunlaşmış geldiği son uç noktadaki doğa, asıl doğa o. Şöyle diyelim, ben gidip de filan galaksilerin oradaki yapılarını, şimik olaylarını, fizik olaylarını bilseydim eğer, işte daha ileri bir bilgi elde edecektim gibi bir beklentim yok burada. Çünkü doğa beyin noktasında kendini aşıyor. Diğer bütün materyaller, doğadaki bütün materyaller, geri kıpırlardır. Bütünsel doğayı aradığımda bu insan beynidir. O zaman benim işim beyinle. Doğayı bütünsel biliş beyni bilmektir. Beyni hangi yönüyle inceliyorum? İşlevsel yönüyle. Yani diğer işlevleri anlamlı kılan işlev, en temel işlev, beynin işlevi. Şimdi bu nedir? Nasıl bir şeydir? Ve bunun doğurduğu sorunlar nedir? Bizim en temel varlık sorunumuz, sanki belki de bir bağlamda böyle ele alınabilir gibi geliyor bana. Çünkü hep psikik inceliyoruz, tarihsel inceliyoruz, sosyal inceliyoruz, felsefi inceliyoruz, ama bir de böyle nesnel doğanın gerçekliğinin, alegorik de olsa yansıtılmasından bakalım. Var olanların birliği olarak "evren" ya da "insan beyni"nden söz ediyorum. Çünkü, varoluşun bütün olanakları insan beyninde.

(Arada konuşmalarla kesiliyor.) İşlevselliği, kavrarsak burası yeterli bir alandır. Bunu ısrarla söylüyorum, yılmayalım burada, metafiziğe kaçmayalım, gerek yok. Nesnel gerçeklik, burada, bu noktada, bizi çok aydınlatıcıdır.

Göz kavramı, gözün görme işlevine ulaşan örgenselliği (örgütlenmesi) ile oluşur. Beyin olmaksızın görme yok.

(Gene konuşmalarla kesiliyor) Bu beynin işlevselliği noktasında, biraz birazcık duralım. Haklıdır da, çünkü bilimsel bilgiyi yeteri kadar örgütleyip felsefi bir noktada kimse kullanmıyor ya da az kişi kullanıyor. Dolayısıyla halk arasında spekülasyon, bilimsel gerçekliğe galip geldi.

İnsanlar spekülasyonla uğraşmayı daha özgür alan gibi görüyor, daha çok fikir üreteceği bir alan gibi görüyor. Ama zeminsiz, ama kavramsız uçuk kaçık ve derdine de hiç çare olmayacak şekilde... bugünkü bilimsel bilgi, anlamlı olabilecek, yani o arayışlara, anlamlı çare olabilecek bir noktadadır. Ama bu bilimsel bilgiyi örgütlemek ve bu şekilde kullanmaya yönelik bir gayret gerekiyor sadece.

Batılı bir filozof diyor ki: "Günümüzde bilgi, uzmanlık bilgisidi. Her disiplin kendi uzmanlık alanında çok ve derin bilgi üretmiştir; ancak uzmanlıklar arası ilişkiler kopma noktasına gelmiştir. Artık üretilmiş bilgileri organize edecek, değerlendirecek beyinlere ihtiyacımız var."

O halde soralım kendimize: Var olan bilgileri, yeteri kadar değerlendirebiliyor muyuz ki, başka bir şey arıyoruz?

İşlev olduğu yerde programdan söz ediyoruz. Programdan anladığım bu. İşlev yoksa programdan söz etmiyorum. Atom da bir program değil mi? Hayır, değil. O bir özdeşliktir. O bir bellek. Onun işlevinden değil, ilişkisinden söz edebiliriz. İşlev, varlık düzeyini nitel olarak değiştiren bir iştir. Toplumsal düzeyde buna "eylem" denir. Eylem, insanların organizması ile özdeş bir şey değildir, onların organizmalarının toplamı değildir, nicel bir toplam değildir, o, nitel bir dönüşümdür. İnsanlar bir araya gelirler ve bir amaç doğrultusunda örgütlenerek eylemde bulunurlar. İşte bu eylemde ki doğa varlığını ekin varlığına dönüştürür. Toplumsal düzeydeki eylem veya bireysel düzeydeki edim, burada söylediğim organizmanın işlevi, örneğin, görme işlevi aynı tip bir niteliği vurgular. Burada işlevin kendisi bir erek, program, organizmanın kendisi, işleve dönüştüğünde, örneğin görme işlevi olduğunda, erek ne? Görmenin kendisi. Aynı bir amaç yükleyemezsiniz. Çünkü işlevi, onun eregidir.

Evet, şimdi bunun arka planına dönüp tekrar bakalım. Hangi göz için beyin arka tasarısı ve ilişkileri vardı. Bir de beynin arkasındaki ilişkilere dönüp bakalım. Yani kozmik yapıya dönüp

elementer bellekleri ile onların arasındaki ilişkilerin tümünden söz ediyoruz. Başka bir deyişle kosmosun bütün iç ilişkileri, iletişimleri birbirlerine sürekli kendilerinden bilgi aktaran sistem olarak düşünüldüğünde, bunun bütünü, tamamı beyindir ki işleve dönüşebilir. Yoksa işleve asla dönüşemezdi. O zaman size bir özdeşlik gösterdim, Kozmos ile beyin özdeşliği! Beynin işlevi, düşünme edimi bütün varlığı ile kozmosun bir edimidir. Kozmos düşünüyor.

Şimdi burası sınır bir nokta. Daha doğrusu çok basit günlük yaptığımız bir işi, görme işini, düşünme işini yatırdık masanın üzerine, düşündük. Var olan bir şey üzerine düşündük, arka tasarında dehşetli bir şey ile karşılaştık. Ben yeteri kadar da besleyemedim bu anlatımı. Yeteri kadar beslesem daha netleşecek! Bilimsel verileri, yeteri kadar kullanabilirsek. Bilim dışında bir arayışa girmeden. Bu düşünce alanı, var olanın üzerine bu yağın düşünce, size kendi özdeşliğinizin işlevi ile kendinize bakmayı getirecektir. Yani doğa kendisine, kendisinin bütünsel ilişkisi ile dönüp baktığında, bütün süreçleri fark edebilir. Kişi bütünsel ilişkiyi kavramazsa onu gerçekleştiremez.

Bu söyleyişi bu noktada bırakacağım. Bunu sürdürmek için, eğer tekrar bu ortamı kurma gereksinimi duymazsak,

bakalım. Nesnel gerçekliğin kendisinde var olanın dışlaşması olduğunu kavramak adına, evren ya da beyin; çekirdek ya da ağaç; bir iletişim dizgesinin elektromanyetik dalgaları olarak ya da dalgalarla bilgi alış verişinden başka bir şey değildir. Şimdi buna işlenmediği takdirde, yansımaları, yani üzerine düşünmeli olmadığı takdirde, yalnızca bilgi datalarının akışı diye de bakabiliriz. Peki datalar burada ne? Kozmik düzeyi konuşuyoruz. Datalar, varlığın varoluşa dönüştüğünde, atomize olduğu zamanki bellekleri, kendileri ile özdeş olan

yani şu noktayı yeteri kadar tefekkür edip düşünüp besleyerek belki daha da kuvvetlendirirsek burdan öte, işte bu işlevin, bütün evrenin davranışı olan ve her bireyden kendisini böylesine gerçekleştiren bu işlevin, o Einstein'ın söylediği noktada ki, saf enerji noktasında kendisini şuur olarak üretip üretemeyeceği ile ilgili bir boyutu da, yani o işlevin kendisinin içsel yapısını analiz edecek bir konuşmayı da paylaşabiliriz.

Siz maymunlaştıramadıklarımızdan mısınız ?

Bugün dünyadaki en büyük sorun Homosapiens sorunu.

Homosepyensi Türkçeleştirirsek farkında olduğunun farkında olmak demektir.

Tam A yorum sitesinin sloganındaki.

Oysa şu anda dünyada farkında olan değil, farkında olduğunun farkında kaç kişi var.

Hayvanlar da farkında. İnsanı hayvandan farklı kılan şey nedensellik, birden fazla olayı birbiri ile bağlantılayabilmesidir. Darwin teorisi tersine çalışmaya başladı. Dünya nüfusunun ezici çoğunluğu maymunu hareketler göstermekte. İdolleştirilen tiplere tapınıyor, onlar gibi olmaya, onlara benzemeye çalışıyor.

Nasıl mı? Estetik ameliyatlara bakalım. Biraz abartırsak: Türkiye televizyonlarında boy gösteren kadınların 2 tip dudağı, 3 tip burnu, 4 tip saçı, 1 tip göğsü var... Uzun süre yurtdışında kalıdıktan sonra Türk televizyonlarını seyredince kişileri ayırt edebilmek inanın çok zor.

Daha ciddi bir örnek: Bir basketbol için tasarlanmış spor ayakkabısına ikiyüz küsur dolar verip okula giden çocuklar ya da alışverişe giden yetişkinler var. Neden daha rahat ve ucuz bir ayakkabı kullanmazlar?

Bence iki temel nedeni var. Birincisi MARKA ile, ikincisi idollerle özleşmek. Tayvan'da günde iki dolara insanları çalıştırarak yedi dolara üretilen bu ayakkabı reklamında kullanılan idol olmuş/oldurulmuş bir kişi ile özleşmek, ona benzemek ya da onu taklit etmek, maymunlaşma belirtisi.

Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Biraz etrafımıza sorgulayan gözlerle baktığınızda emin olun örnekleri çoğaltmakta zorlanmazsınız. Farkında olduğunun farkında olan insan yaratmak için şüphe uyandırmak gerekiyor. Sorun bu şüpheyi beynin kıvrımlarına nasıl sokarız?

Sermayenin idolleştirdiği tipleri takip eden maymunlaşmış insanlar ile bugünkü dünya düzenini insanlı bir merkeze çekmek olası görünmüyor.

Ortadoğu savaşları veya Afrika veya enerji paylaşımı; bugünün farkında olan insanların çoğu tarafından vitrindeki bilgiler ile gözlenmekte. Yani bize neyi nasıl görmemizi istiyorlarsa vitrini öyle hazırlıyorlar. Karşı durabilmek için farkında olduğunun farkında olmak gerekir.

Ferruh Dinçkal

Erhan Bener | Biyografi |

Erhan Bener romanlarda, öykülerde ve tiyatro yapıtlarında yaşayan bir yazardır. O kitap sayfaları arasında bir yaşam alanı çizer ve orada yaşar; tasarladığı kişileri ve gerçeklerden soyutlayarak betimlediği çevre ile, somut dünyadan aldığı karakterleri değiştirerek veya kendi dünyasına uygun biçimlere ve davranışlara sokarak, orkestra şefi gibi, onlara egemen olmaya çalışır, kusurlarını düzeltir veya artırır ve senfoni diyebileceğimiz romanını yaratır.

1957 yılında, rahmetli dostum Vüs'at O. Bener'in Mithat paşa caddesindeki karanlık bodrum katında rastlamıştım ona. Vüs'at, kardeşim Erhan diye tanıtmıştı. Koyu renk takım elbiseli, gür, düzenli taranmış saçlı yakışıklı bir genç adamdı. O evde daha başka önem verdiğim yazarlarla da tanışmıştım.

O yıllardan bu yana bu tanışma, zaman içinde yaşananlarla beslenerek gelişti ve dostluğa dönüştü. Buna dayanarak Erhan Bener'i anlatmaya çalışacağım:

Erhan Bener'in çocukluk çevresinde Felsefe ve Edebiyatla uğraşan kişiler var. Cemil Sena Ongun amcası eğitimci- yazar Raşit Bener babası. Babanın, bir düşün kitabı, bir romanı ve fizik kimya dalında sözlük çevirisi var. Vüs'at O. Bener ağabeyisi. Çocuk Erhan'ın yazarlığa heveslenmesinde bunların ve Vüs'atın kardeşine ilk okul ikinci sınıf öğrencisiyken armağan ettiği oyuncak matbaanın etkisi olduğunu düşünüyorum. Çocuk dergilerini okumaya başlamışken eline bir de oyuncak matbaa verilmesi kadar anlamlı ve bilinçli bir şey olamaz, onu Edebiyata yönlendirme konusunda. Erhan Bener'in yazarlığı o yıllarda biçimlenmektedir.

Babanın memuriyette bulunduğu Anadolu kentlerinin mahalli gazetelerinde yazıları çıkmakta ve Vüs'at da küçük çapta denemeler, şiirler yazmaktadır, Erhan küçük matbaasında ilk yazılarını basmaya uğraşırken, aile geleneği olarak beliren bu merak, kız kardeş Bilge Bölükbaşı'dan sonra üçüncü kuşağa da geçecek ve Yiğit Bener romanlarını yayınlacaktır.

Erhan Bener, etrafında süregelen olayları dikkatle izleyen ve belleğine yerleştiren olağanüstü bir gözlem- bellek yetisine sahiptir. Memurluk yaptığı yıllarda gözlemlerini inandırıcı bir gerçeklik ve mizah gücü ile BÜROKRATLAR kitabında anlatır. Memuriyetinde büyük bir ciddiyetle görevini yaparken, görev dışındaki zamanda romanlar yazmaya devam etmiş, ancak emekli olduktan sonradır ki kendini tamamen yazmaya adanmıştır.

Emekli Sandığı Genel müdürlüğünden ayrıldıktan sonra onu Bülent Ecevit'in Özgür İnsan dergisini çıkarırken görürüz. Küçük Esat'ta boş bir dairede bütün ailenin katkısı ile dergi hazırlanmaktadır.

1975 ve 1976 yılları onun (ÖZGÜR İNSAN) yılları oldu, dergi de daha çok Sanata ve Edebiyata yöneldi. Emekli Sandığı genel müdürlüğünden ve ÖZGÜR İNSAN'dan sonra daha yoğun olarak yazınla uğraştı.

Bener'in çok iyi bir gözlemci olduğunu belirtmiştim. Yaşadıkça biriken gözlemler onu romana iteleyen güçlerden biri olmuştur. Gözlemlerini, romanında kullanırken, bir yandan da insan psikolojisini derinlemesine incelemesi, romanlarındaki kişilerin davranışlarında beliren bilimselliğin yapısını hazırlamış, romanlarına yerleştireceği insanların ruhbilimsel davranışlarının bilimsellikle açıklanabileceğini sağlamıştır.

Bu konuda yetkin olabilmek için Ruhbilimcilerin kitaplarını, onlardan sınav verecek gibi okumuş ve bu konuda yazanları karşılaştırmalar yaparak

incelemiştir. Demek istediğim Erhan Bener'in romanları sadece gözlemlerden oluşmaz. Romanını kurgularken Ruhbilimsel yapıyı sağlam temellere oturtmaya dikkat eder. Yazacağı öykü, roman, tiyatro ne olursa, her şeyi tasarladıktan sonra o bir işçidir yazar, yazar, yazar...

SIRA DIŞI BİR KADIN ve IŞIĞIN GÖLGESİ romanlarının yazılım sırasında onu yakından izlediğimi belirtebilirim.

Sıra dışı kadına yaşamını anlattırıcaya değin nasıl sıkıntılar çektiğini gözlemlerim. Sıra Dışı kadının anlattıkları romancının süzgecinden geçerek nasıl soyutlaştı, bambaşka bir yaşam oldu romancının kurgu çalışmalarıyla! Romanı, roman kahramanı kişi okusa içinde kendini bulabilir mi acaba! Erhan Bener'e böyle bir roman yazmak için bir gerçeklik gerekiyordu, onun üstüne kendi kurduğu yapıyı oturtacaktı, o da öyle yaptı.

IŞIĞIN GÖLGESİ aynı zamanda biyografik bir yapıt olacağı için, orada gerçeklerden pek uzaklaşmadı, ama romanın anlatım biçimini bulabilmek için çok uğraş verdi ve çeşitli şeyler denedi. Sonunda masalsi bir anlatımı yeğledi. Roman yazarken, zamanın neresinde olduğu pek önemli olmuyor; örneğin çocuklukta yaşanmış bir ortamı betimlerken, o zamanın çevresine, bu günden motifler götürebiliyordu. Roman yazdığı zaman ve çevre içinde oluşan ama onun sevmediği davranışlar biyografik zamana, diyelim ki 60 yıl geriye uçup gidiyordu. Yazarken zamanlar birbirine karışıyor, kendini roman yazma zamanı ile, olup

Erhan'ın yüzünde beliren trajik ifadeli portrenin çizilmesi önemli şeylerdi.

Erhan Bener romanlarda, öykülerde ve tiyatro yapıtlarında yaşayan bir yazardır. O kitap sayfaları arasında bir yaşam alanı çizer ve orada yaşar; tasarladığı kişileri ve gerçeklerden soyutlayarak betimlediği çevre ile, somut dünyadan aldığı karakterleri değiştirerek veya kendi dünyasına uygun biçimlere ve davranışlara sokarak, orkestra şefi gibi, onlara egemen olmaya çalışır, kusurlarını düzeltir veya artırır ve senfoni

bitmiş zaman ve güncel zaman arasında esen yellere bırakabiliyordu.

Yeni Foça'da Erhan Bener'in İlham Perilerince hazırlanmış bir sofrada, çırpınan

Ege'nin suları üzerinde batan güneşe karşı rakılarımızı yudumlarırken yapılan sohbetin; ya da evlerinin terasında Neşecan'ın sofrasında, iki el tavla oynadıktan sonra, körfeze bakarak ; ya da Bodrum Gökburunda Mandalya körfezine bakan yazlık evimizin terasında günün yorgunluğunu gidermek diye yudumlanan rakıların unutulmaz tadını yavaş yavaş belleklere yerleştirirken, şimdi o günlerin ne denli değerli olduğunun, Erhan Bener'in kişiliğinden yansıyan yaşam kırıntıları olduğunun bilincine varıyorum.

Yine, 12 Eylülün bir gün öncesi ve o gün yapılan Erhan'ın iki küçük portresi karşılaştırıldığında yüzüne yansıyan sevinç ve hüznün; 11 eylül gecesi, tanımadığım bir kişinin koşarcasına bana gelip, yarın ihtilal olacak diye uyarması; ertesi sabah Erhan'ın Kuş adasındaki evlerinde, radyoda çalınan marşların sesini yükselterek beni yataktan kaldırması ve gece verilen inanılmaz haberin doğrulanması; sokağa çıkma yasağı; ihtilalin

diyebileceğimiz romanını yaratır.

Romandaki genç, güzel, alımlı kızın gerçek yaşamda bir çocuk olduğunu gördüğünüzde, romancının kahramanlarını nasıl yarattığını anlamaya başlarsınız. Bir ressam da doğadan aldığı renkleri ve görüntüleri kendince değiştirip yeniden bir düzen, kendi kişiliğini yansıtan bir dünya kurmaz mı!

Bütün yaratıcıların doğa karşısındaki davranışları benzeşir, karmaşık görüntüleri, objeleri ayıklayarak amacına uygun ritimlerle ve armonilerle kişiselleştirerek yapıtını oluşturur. Doğayı beğenmemek değildir bu; o doğanın uçsuz bucaksız güzelliğini küçük dünyamızın sahneleri olan kitap, tual, tiyatro gibi insan boyutlu mekanlara taşımaktır.

Birlikte yaşanan olaylar biriktikçe dostluk pekişir...Erhan Bener gibi büyük bir yazarın dostluğunu kazanmakla kendime bir övünç payı çıkarırım. Erhan Bener sizi dost bellemişse her türlü halde yanınızdadır. Hastayken de sağlıklıyken de.

Cemil Eren - Ankara

Hrant Dink utançları...

Hrant Dink cinayetiyle birlikte, o kadar çok, o kadar büyük utançlar ortaya çıktı ki bu ülkede... Hrant'ı vuranlardan, ona sözde sahip çıkanlara, demokratlık oynarken Hrant'a yapılanı mazur görenlerden, demokratlık oynayanlara destek çıkmak için Hrant'ı bile satanlara, işte o utançlar!

* Trabzon'da McDonalds'ın bombalanması eyleminde bombayı hazırlayan kişi olmasına karşın, Erhan Tuncel'i "polis muhbiri" yapan kararın altına imza atan dönemin Trabzon Emniyet Müdürü Ramazan Akyürek. Bir suçlunun kamuda çalışması suç olmasına rağmen bunun yapılması, üstelik Tuncel'in McDonalds eyleminden aklanması.

* Hrant Dink İstanbul'da görev yaptığı dönemde resmi sicil dosyasında Fethullahçı olduğu yazan ve bu nedenle 100 üzerinden 35 not verilen tek polis şefi olan Ramazan Akyürek'in Emniyet'teki "önlenemez" yükselişi.

* Dink'in vurulacağı, emniyete cinayet öncesi tam 17 defa ihbar edilmiştir. Bu ihbarlardan biri, Ogün Samast'ın cinayeti işlemek üzere İstanbul'a geldiğini ve kendisinin arkadaşları tarafından karşılandığını dahi iletmiştir. Hatta Samast, cinayetten iki gün önce teknik takibe alınmıştır. Tüm bunlara karşın cinayetin yaşanması, büyük bir "utanç"tır.

* Cinayet ihbarı Trabzon'dan İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne de iletilmesi, ancak İstanbul İstihbarat Şube Müdürü Ali Fuat Yılmaz'ın (İstihbarat Daire Başkanlığı C-Şubesi eski Müdürü) bu ihbarın gereğini yapmaması.

* 2006 yılında dönemin Emniyet Genel Müdür Yardımcılarından Dr. Necati Altıntaş ve Personel Daire Başkanı İbrahim Selvi tarafından hazırlanan "Emniyet'teki F-Tipi Yapılanma" başlıklı raporda yer alan listede Ali Fuat Yılmaz'ın de bulunması.

* Trabzon Terörle Şube Müdürü Yahya Öztürk'ün, cinayet öncesinde Yasin Hayal'e "Bu bayrak düştü. Ya Yasin kaldıracak ya Erhan kaldırır, bu görev sizin" demesi.

* Trabzon Valiliği'nin, cinayetten haberdar olmalarına rağmen ihmalleri söz konusu olduğu için soruşturulmaları talep edilen polis ve jandarmalardan sadece jandarmaların soruşturulmalarına izin vermesi, polislerin soruşturulmasına ise izin verilmemesi.

kısımlarına hiç yer vermemesi.

* Dönemin Trabzon Emniyet Müdürü Reşat Altay'ın, 16 Mart 1978'de kendisinin İstanbul Üniversitesi'nin güvenliğinden sorumlu olduğu dönemde Eczacılık Fakültesi'nde 8 kişinin yaşamına mal olan bomba eyleminin örgütlenmesine karıştığı iddia edilen günden bu yana adının kontrgerilla ile anılması.

* Dink cinayeti öncesi tüm hazırlıkların olduğu sırada Trabzon Emniyet Müdürü, cinayet sırasında ise Emniyet İstihbarat Daire Başkanı olan Ramazan Akyürek'in Trabzon'daki sicili, tam bir utanç kaynağıdır. Dönemin İstanbul Valisi Erol Çakır'ın siciline "Emniyetteki hizipleşme içinde irticai akımlara (Fethullah) yakın. Dikkat edilmeli" diye not düştüğü, yeni Türkiye'nin Fethullahçı Mehmet Ağar'ı olarak dikkat çeken Akyürek'in Trabzon Emniyet Müdürü olduğu sıralarda şu suçlar işlendi: 2004'te McDonalds bombalandı, aynı sene KTÜ öğretim üyesi Yard. Doç. Hicabi Cındık öldürüldü, 2005'te yine KTÜ'den Prof. Dr. Sadettin Güner ve üç yaşındaki oğlu çapraz ateşte öldürüldü, 2006'da Kürt işçilerin

* Yasin Hayal'in eski eniştesi Çoşkun İçci'nin cinayetten aylar önce Yasin Hayal'in planları konusunda Jandarma istihbaratına bilgi vermiş olmasına rağmen bu bilginin uzun süre gizlenmesi, Trabzon Jandarma görevlileri hakkında yürütülen soruşturmada sadece görevi ihmalden dava açılması.

* Olayda sorumluluğu bulunan polisler hakkında cinayetin üzerinden 4 yıl geçmiş olmasına rağmen halen soruşturma izni verilmemiş olması. Bunun sorumluluğu tamamen AKP'ye ait, zira bu raporları İçişleri Bakanlığı müfettişleri hazırlıyor.

* Taraf gazetesinin, Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun incelemeleri sonucu oluşturduğu raporların jandarmayla ilgili kısımlarını yayınlayıp, polisle ilgili

bulduğu kahvehaneye molotof kokteylli saldırı oldu, ardından MHP binasına bomba kondu, TAYAD'lılar kentin ortasında linç edilmek istendi, ve son olarak emniyetin yasal teknik takibi altındayken 16 yaşında bir lise öğrencisi, Rahip Santoro'yu tabancayla vurarak öldürdü.

* Samast'ın Dink'i vurduğu yerin çevresini gören Akbank güvenlik kameralarına polis tarafından el konulması ve el konan kayıtların cinayet gününe ait önemli bir bölümü Emniyet birimlerinde yok edilmesi.

Ogün Samast, cinayetten hemen önce, bir saatten fazla zamanını Agos'un bulunduğu Sebat Apartmanının yanındaki Şafak Sokaktaki İnternet Kafe'de geçirmiş ve birileriyle chat'leşmiş ol-

masına rağmen bilgisayarlar kayıtlarına halen ulaşılabilmesi.

* Güvenlik kamera kayıtlarında Samast'ın kaçtığı sokakta hemen arkasından onu izleyen ve uzaklaştığını gördükten sonra, sokağın köşesindeki inşaatın kapısından içeri girip kaybolan iki kişinin belirlenememesi.

* Cinayetten 1 saat 47 dakika sonra polis muhbiri Erhan Tuncel'le telefonda görüşen, daha önce Trabzon'da cinayet zamanında ise Bayburt'ta görevli emniyet istihbaratçısı Muhittin Zenit'in telefon görüşmesinden anlaşıldığı üzere, Dink suikastinin kim tarafından, ne kullanılarak nasıl yapılacağına kadar tüm ayrıntılarıyla Emniyet'çe bilinmesi.

* Aynı Zenit'in, bu telefon görüşmesinde Tuncel'e Hrant için "Koyum ...na, gebermişse gebermiş" sözlerini sarf etmesi.

* Aynı Zenit'in, cinayete ilgili haber yapan hemen her kurum ve gazeteciye yüklü tazminat davaları açması.

* Eylemden sonra Trabzon'a dönerken Samsun'da yakalanan Ogün Samast'la hem polis, hem de jandarma görevlilerinin Türk bayrağı önünde hatıra fotoğrafı çektirmeleri.

* İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah'ın, cinayetten 3 gün sonra basına verdiği demeçte "Dink cinayetinin herhangi bir siyasi boyutu ve örgüt bağlantısı yok, milliyetçi duygularla işlenmiş bir cinayettir" demesi.

* Hrant'ın öldürülmesini kimi sıradan insanların "Ermeni'ymiş" diyerek haklı görebilecekleri düşmanlık ortamının yaratılması, en başta "100 bin Ermeni kaçak çalışıyor, gerekirse kovarız" diyerek

Ermeniler'e karşı bu hedef gösterme atmosferine en yetkili ağızdan Başbakan Erdoğan'ın katkı koyması.

* Hrant (ve birçok aydının) namlunun ucuna sürülmesine vesile olan 301'inci maddenin hâlâ yürürlükte olmasına katkıda bulunan tüm kesimlerin, cinayeti bir şekilde aklama yarışına girmesi. CHP'lilerin, "301'inci madde olmasaydı öldürülmeyecek miydi?" demeleri, "Avrupa'da da var" diye eklemeleri.

* Hrant 301'inci madde cinayetine kurban gitmişken, öldürüldüğünce 301'inci maddeden 6 ay hapis cezasına mahkûmken, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün ilk yurtdışı gezisinde tüm dünyanın gözünün içine baka baka "Bu maddeden ceza almış kimse yok" yalanını söylemesi.

* Hrant'ın bir yazısında "Türk'ün kanı pistir, zehirlidir" dediği yalanını ortaya atan ve buna inanan herkes, büyük bir utancı paylaşıyor.

* Ölümle tehdit edildiğinin bilinmesine rağmen devletin Hrant'ı korumak için hiçbir gerçek önlem almamış olması. Dahası, Hrant'ın Sabiha Gökçen'in Ermeni olduğuna dair haberinden sonra makama çağrılarak İstanbul Vali Yardımcısı Ergun Güngör ve beraberindeki iki MİT mensubu tarafından ihtar edilmesi ve gözdağı verilmesi. Genelkurmay Başkanlığı'nın Hrant'a karşı sert bir açıklama yapması. Hrant'ın bunlardan sonra "Artık hedefteyim"

demek zorunda kalması.

* Hrant'ın "Artık hedefteyim" demesinden iki gün sonra Agos Gazetesi önünde yapılan gösteride, Ülkü Ocakları İstanbul İl Başkanı Levent Temiz'in "Hrant Dink bundan sonra bütün öfkemizin ve nefretimizin hedefidir, hedefimizdir" açıklaması yapması, Temiz hakkında hiçbir işlem yapılmaması.

* Hrant öldürülmeden önce Kemal Kerişsiz, Veli Küçük ve benzerlerince Hrant'a karşı yoğun ve kirlili bir kampanya yürütmesi.

* Başta Erdoğan, AKP'li yetkililerin Hrant'ın korunmaması gerçeği karşısında "Koruma talep etmemiş ki" mazeretine sığınmaları, Samast'la hatıra fotoğrafı çektirilmesini "sululuk" diye geçiştirmeleri ama soruşturmalara bir türlü izin vermemeleri.

* İsmail Türüt ve Ozan Arif denilen şahsiyetlerin Hrant'ın ardından cinayeti ve katilleri öven bir şarkı yapmaları, doğru düzgün cezaya uğramamaları, şarkıya "yurtseverce ve kutlanması gereken

davranış" sözleriyle İzmir Baro Başkanı Nevzat Erdemir'in sahip çıkması.

* Hrant Dink cinayetini işleyen Ogün Samast 20 yıla yargılanırken, cinayete ilgili en kapsamlı gazeteciliği yapan ve birçok kritik ayrıntıyı ortaya çıkararak, çok sayıda ulusal ve uluslararası ödül kazanan gazeteci Nedim Şener'in 32.5 yıla yargılanması.

* Şener'in Dink cinayetinin çözülmesi çabalarına katkısı ortadayken, birtakım liberallerin "Hrant Dink Ödülleri" dağıtma kararı alması, ödül komitesinin başına Ali Bayramoğlu'nu getirmeleri, ve ödülü Şener yerine açık siyasi kaygılarla Taraf yazarı Alper Görmüş'e vermeleri.

* Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde görülen davada AKP hükümetinin Hrant Dink'i Hitler'e benzeten bir savunma sunması, savunmasında Hrant'ı neredeyse kendi cinayetinden dahi sorumlu tutması.

* Hükümetin bu savunmasını, önceden bilmelerine rağmen Cengiz Çandar ve benzeri liberallerin

konuyu hiç gündeme getirmemiş, bununla ilgili tek satır yazmamış olmaları. AKP yandaşlıklarından dolayı liberallerin bu büyük rezalet dolayısıyla ağızlarından çıt çıkmaması. Kalkıp Hrant Dink Ödülleri komitesinin başına getirdikleri Ali Bayramoğlu'nun, bu skandal savunmadan sonra hükümeti değil haberi yapan gazeteci Kemal Göktaş'ı suçlayarak, "10 aydır Dink dosyasında duran AİHM'deki devlet savunması, nedense en kritik zamanda dosyadan çıkartılıyor ve basına veriliyor, bu yolla hükümet Dink cinayetinde tekrar hedefe konmaya çalışıyor" demesi.

* Vatan gazetesinin Göktaş'ın, hükümetin AİHM savunmasına dair haberini manşetten verdiği günün ertesi günü haber tüm gazetelerde yer alırken, Taraf gazetesinin habere yer vermemesi. Ancak iki gün sonra, hükümet açıklaması dolayısıyla "AİHM Savunmasında Dink Ayarı" başlığıyla haberi duyurması. Haberde "Ankara'nın gönderdiği savunma hükümeti harekete geçirdi" denilerek, hükümetin avukatlarının hazırladığı savunma "Ankara"ya (her kimse? bürokrasi?) yüklenerek hükümetin aklanmaya çalışılması.

* Haberin verilmemesi gibi büyük bir skandalı

Taraf gazetesi adına Alper Görmüş'ün, "Sorumlu arkadaşlarla görüştüm; tahmin ettiğim gibi 'amatörlük, telaş, disiplinsiz çalışma, yaz tatili kadrosuzluğu, v.b'den oluşan bir paketin azizliğine uğramışlardı ve sonuç onları da üzmişti" gibi akıllamaz bir biçimde savunmaya kalkışması.

* Ülkedeki başka hemen hiçbir gündemde soldan bir konumlanış içerisine girmeyip, en ufak çaba göstermeyip, "vicdan" üzerinden Hrant'a sahip çıkarak solculuk yapılabileceğini zanneden insanların doğması, bu insanların kendilerinde solcuları eleştirme hakkı görmeleri.

* Hrant'ı AKP'yi destekleme siyasetine malzeme yapmaya çalışan herkes, bu utancın büyük kısmını paylaşıyor.

* Ülkede milliyetçi, ırkçı bir atmosferin oluşmasına en ufak katkıda bulunan herkes, bu utancı paylaşıyor.

* Ülkesine büyük bir sevdıyla bağlı olan Hrant'ın ve Hrant gibilerin, sokaklarda "güvercin ürkekliğinde" yürümek zorunda kalmalarını sağlayan Türkiye Cumhuriyet devleti, utancın en büyük kısmını taşıyor.

Varanasi... Yolun sonu!

Ercan Bekat

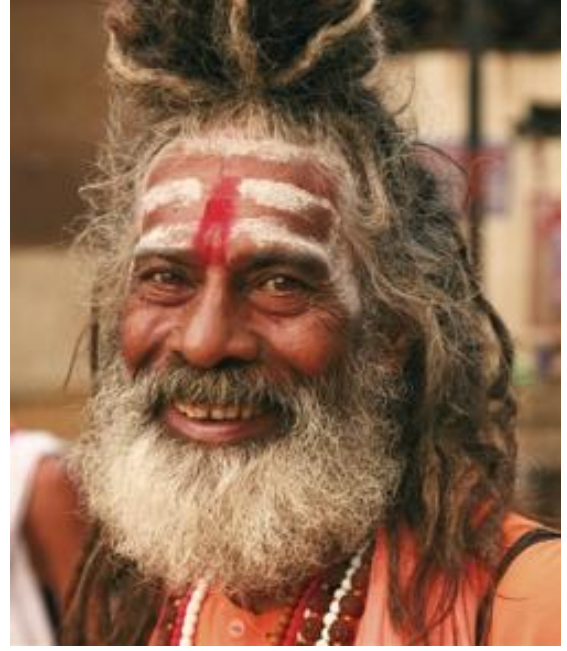
1960 larda Almanya'ya, daha güzel bir gelecek için çalışmaya giden Türklere olan teyzem, daha genç yaşında ölen kocasının tabutunu 3 çocuğuyla birlikte Türkiye'ye getirdi gömülmesi için. O yıllarda daha çocuktum. Anneannemin evine ulaşan tabutun, gömülmeye hazırlanması için açılışında bulunmama izin vermediler. Ama annem tabutun açılışında oradaydı, dehşete düşmüşlerdi teyzemin kocasının vücudunu görünce.

Almanya'da cenazeyi hazırlayanlar, hristiyan geleneklerine göre hazırlamışlar; takım elbise, kravat, ayakkabı giydirmişler. Ölüyü canlıymış gibi gösteren bir makyaj da yapmışlar. Annem ve diğerleri, anlam veremedikleri, ölüye saygısızlık diye gördükleri bu hristiyan geleneğine günlerce müthiş bir tepki gösterdiler, sürekli konuştular 'gavurların' cenazelere nasıl davrandıklarını.

Yıllar sonra başlayan ve bugüne kadar süren gezilerimde, değişik kültürlerle tanıştım, ölümü karşılaşılarındaki farklılıklar çok ilgimi çekti, her gittiğim ülkede bu geleneklerini araştırdım.

Bazı hristiyanlar ölüyü ellerinden geldiğince canlı gibi gösterip süslü tabutları ile gömerken, Filipinler'deki hristiyanlarsa, cesedi süslemekle kalmayıp, muhteşem, gösterişli mezar evlere gömüyorlar tabutlarını. Mezarlıklar minyatür şehirleri andırıyor.

Papua Yeni Gine'deki kabilelerden biri, ölülerin iç organlarını boşaltıp içini değişik bitkiler ve toprakla karıştırdıkları bir karışımla doldurup dumanda tütsü yapıp, vücudu oturma pozisyonundaki siyah

bir heykele döndürüp, yerleşim merkezlerini yukarıdan görebilecek tepelere, dağlardaki kayalıklara yerleştiriyorlar. İnançlarına göre, ölüler, ataları yaşayanları bu tepelerden gözleyip, koruyorlar.

Her kasım ayında, güney Meksika'daki halklar, 'ölüler gününde' ölülerini mezarlarından çıkarıp, sokaklarda bu tabutlarla birlikte dans edip eğleniyorlar. Eğlence gününün sonunda tabutları tekrar gömüyorlar, bir sonraki yılın 'ölüler gününe' kadar.

Değişik inançlarla, dinlerle dolu bir ülke olan Hindistan, bu konuda araştırma yapmak için harika. Parsiler (yüzlerce yıl önce, müslümanlığı kabul etmeyen İran kökenli Zerdüştler, müslümanların baskısından, eziyetinden kaçıp Hindistan'a göç edip oraya yerleşir), yerleşme merkezlerinin dışında inşa ettikleri yüksek kulelerin üzerine ölüyü çıplak bir şekilde yatırıp, kuşlar tarafından yenmeye bırakıyorlar.

Beni ilk başta en çok etkileyen gelenekse, Hindistan'ın kuzeyinde ve Tibet'te yaşayan bir halkın, ölüyü kasapların hayvan etlerini ufak parçalara bölmeye gibi parçalayıp, yerleşim merkezlerinin dışında bir alana atıp, hayvanlar

tarafından yenmeye bırakması oldu. Bu arada, yıllar önce, Türkiye’de hala yayınlanan bir gazete ‘Vahşet’ başlığı atmıştı bu gelenekle ilgili bir yazıya.

Değişik kültürlerin ölülerine tavırları diğer toplumlardan, kültürlerden büyük tepkilere yol açabiliyor, ‘vahşet’, ‘yanlış’, ‘sapıklık’, ‘kabul edilemez’, ‘iğrenç’, ‘doğal değil’... damgası vurulabiliyor.

Farklılıkları görmek, kabul etmek, saygı duymak yerine; hemen yargılamak, insanın yapısında. Bu olumsuzca yargılamanın arkasında yatan nedenin psikolojide bir açıklaması var. Gayet basit bir açıklama. Eğer kendini normalleştirmek istersen, buna gereksinimin varsa; birilerini, birşeyleri anormalleştirirsin. Güzel olmak senin kendini sevmen için bir gereksinimse ve bilinçaltında kendinin çirkin olduğuna inanıyorsan, birilerini çirkin diye yargıyorsun, güzellik ve çirkinlik senin için önemli kavramlar haline gelir. Batar sana gördüğün çirkinlik, aşağılar, yargılar, dalga geçer, saldırırsın o insanlara sana kendi çirkinliğini anımsattıkları için. Bunun sonucu olarak, kendi içinde huzur yaratırsın. Eğer birilerine çirkin damgası vurursan, sen ondan farklılaşırsın, güzelleştirirsin kendini kendine. Ya da birilerini kötü diye tanımlayarak aslında kendinin iyi olduğunu savlıyorsun. Böyle yargılarla, aslında kimse diğerinin çirkin, kötü, uyumsuz, değersiz olduğunu göstermiyor; yalnızca kendinin normalleştirme gereksinimini dışavuruyor. Senin

normal olman için, birilerinin anormal olması gerek. Kendimizin doğru, haklı, güzel, normal olduğuna inanmamız gerek ve bunun en kısa, en ilkel yolu, diğerlerinin farklılığını kabul etmeyip, yargılamak, dışlamak. Çocuklar ve gençlerde görülen bir tavır bu, ne yazık ki orada kalmıyor bir çok insan için, tüm yaşamları boyunca devam ediyor.

Türkiye gibi müslüman ülkelerin bazılarında ise, mezarlıklar geniş alanları kaplıyor yerleşim alanları içinde. Bu yaşamsız, ruhsuz insan kalıntılarına özel bir yer ayrılıyor, kendilerine ait bir toprak parçasını işgal etmeleri ‘normal’ kabul ediliyor, tabi ki bu gelenek diğer kültürlerle göre ‘mantıksız’. Budist bir arkadaşımın dediği gibi, eğer insanlık bu hızla üremeye devam ederse birkaç yüzyıl sonra dünyada mezarlık olmayan toprak parçası kalmayacak.

Değişik ülkelerin, kültürlerin, inançların ölümle ilişkilerindeki büyük farklılıklara rağmen, önemli bir ortak noktaları olduğu dikkatimi çekti: Ölüm gerçeğini kabul etmekte zorlanmak.

Ölü vücuda yaşamını bitirmiş, bir organik kalıntıdan daha fazla bir anlam yüklüyor, mezarlıklar hazırlıyoruz, ruhun başka bir bedende yeniden doğacağını umut ediyoruz, kopamıyoruz bir türlü ondan, hala bizi gözlediği, gözettiğine, hatta bazı insanların ölülerle haberleştiğine inanıyoruz. Hangi inanca sahip olursak olalım, neden böyle? Neden ölümü kabul edemiyoruz?

Doğumu yaşamın başı olarak görüyoruz ama ölümü sonu olarak algılayamıyoruz. Ölen kişinin başka bir şekilde, boyutta yaşamaya devam ettiğine inanmak istiyoruz. Korkuyoruz ölümden.

Ölümden sonra ruhun vücudu terkedip baska bir vücutta tekrar yaşama geri döndüğüne inanan dinlerden birisi de Hinduizm. Hinduların inançlarına göre, ruhun terkettiği vücut, içinde el olmayan boş bir eldiven gibi. Eldiven sadece bir bez parçası, içinde el yoksa. Bu geriye kalan boş vücut yakılıyor, küle dönene kadar. Büyük bir ülke olan Hindistan'ın her yerleşim merkezinde vücutlar yakılabiliyor ama bu yanma işleminin gerçekleşebileceği en kutsal yer Varanasi kenti. Konuştuğum bütün Hindular, mümkün olursa Varanasi'de vücutlarının yakılmasını istiyor. Doğal olarak bu mümkün değil herkez için.

Varanasi'nin öneminin ana nedeni kutsal Ganj nehri kıyısındaki konumu.

Bu, onu Hindu'ların en kutsal şehri yapıyor ölümlerin yakılması için.

Ölümlerin bedenlerinin yakıldığı ve küllerinin Ganj'a döküldüğü bu kutsal şehre birçok yaşlı insan ölüme yakın olduklarını hissettiklerinde yerleşiyor, ölümü bekliyor burada. Varanasi yolun sonu onlar için.

Kimse bu şehrin kaç yaşında olduğunu bilmiyor ama Hintliler bu şehrin dünyadaki en eski şehir olduğuna inanıyor. Ganj nehri kıyısındaki bu büyüleyici şehrin, nehir boyu tapınaklarının insanı etkilememesi mümkün değil. Yüzlerce, binlerce Hindu bu şehri ziyaret ediyor her gün ve pür olduklarına inandıkları bu nehrin sularında günahlarını yıkıyorlar. En kalabalık an sabahları güneşin doğmasından önce, ama gün boyunca günahlarını yıkayan insanları görmek mümkün. Büyüleyici bir görüntü şafakta, nehir kenarında yıkanan insanları izlemek.

Nehrin kıyısı bir bayram yeri gibi gün boyunca. Yıkanan insanlar, satıcılar, dilenciler, sokak köpekleri, çöp ve elbette ki kutsal adamlar (Sadu). Rengarenk kıyafetleri, suratlarındaki boya, uzun saçları ile, ellerindeki borulardan gün boyu esrar içiyorlar tanrılarına daha yakın olabilmek için – esrar içmeye dinsel bir anlam katan bir inancı sevmemek mümkün değil diye düşünüyorum onları izlerken.

Buraya gelen turist kalabalığını da es geçemem. Dünyanın her ülkesinden turist görmek olası burada. Fotoğraf çekmek için harika bir şehir. Bu arada 'kendini bulmaya' gelen turistler de dolaşiyor ortalıkta. Kendi ülkelerinde giymeye cesaret edemediklerine emin olduğum giysileri ile, bu turistler Hintliler için bir eğlence. "Neden

buraya gelirler ki kendilerini bulmaya, kendilerini kaybettikleri yerde aramaları daha mantıklı olmaz mı?" diye soruyorum kendime.

Nehir kenarındaki tapınakların nehre ulaşan basamakları yılın her günü, yakılan insan vücutları ile dolu. Çıkan duman, sıcak havayla karışıp, tapınaklarla birlikte büyüleyici bir görüntü oluşturuyor. Ölen kişinin ruhunun başka bir vücutta tekrar yaşamaya devam edeceğine inanmak duydukları acıyı azaltıyor mu bilemiyorum, ama insan vücudunun yanmasını izlerken, bütün bildiklerimi, inançlarımı tekrar tekrar gözden geçirmek zorunda kalıyorum.

Bu etkilenme, 9 – 10 yaşlarında bir kız çocuğunun vücudunu yanarken gördüğümde sarsılmaya dönüyor her anlamda.

Ölümü gözden uzak tutan kültürlerden olan bizler için, ölümün bu kadar gözümün önünde olması çok sarsıcı.

Bu arada yaşam, bu yanan vücutların arasında sürüp gidiyor, Ölümü yaşamın bir parçası haline

getiriyor. Ölüm gözlerden uzak değil, korkulacak, kenara koyulacak bir şey değil, hemen yanibaşında yaşamın. Sokak köpekleri, satıcılar... Çöp... Ölümlerin yanışını izleyenler, odunları hazırlayanlar... Külleri nehre atan çalışanlar... Dilenciler, kutsal adamlar, turistler... Top oynayan çocuklar...

Orada çalışanlar içinse yalnızca bir iş bu. Odun taşıyanların birbirleriyle bağışmaları, araya attıkları kakhahalar, çekincesiz sohbet etmeleri ilk anlarda çok sinirlendiriyor beni ama bir süre sonra duymaz oluyorum o sesleri, düşüncelerimde kayboluyorum.

Ölünün yakınlarının ağlaması, duydukları acıyı göstermesi ayıplayan bakışlara neden oluyor. İnançlarına göre ölüme karşı çıkmak diye görülen yanıp yakınmalar, bağırıp çağırıp ağlamalar, ölünün ruhunun yeniden doğuşla başlayacak sonraki yaşama ulaşmasına engel oluyormuş, çünkü ruh yanan bedeni terkedemiyor, acı çekiyormuş o zaman.

Vücutun küle dönmesi saatler sürüyor. Vücut üstüste yığılı odunların üzerine konuyor, nehirde

yıkandıktan sonra, üzerine genelde beyaz renkli incecik bir bez parçası örtülüyor. Yüz açık, ayaklar, eller bezin sonundan dışa sarkıyor. Rengarenk çiçek dolu her yer. Yakınları bir bir veda ediyor vücuda, onu öpüyorlar, konuşuyorlar kulağına. Rahip dua ediyor bir yandan. Vücudun etrafı insanlarla dolu, herkez birşeyler yapıyor. Çalışanlar odunları alttan ve birkaç değişik yerden yakıyorlar. Alevler yavaş yavaş güçleniyor ve dumanı yatıştırıyor.

İlk yarım saatte derinin yanıp siyahlaşmasından sonra, alevler sinirlere, kaslara ulaşıyor. Kasılmalarla el ya da kol havaya kalkıyor, kafa sağa sola dönüyor. Beden kıpırdanıyor. Bir an acaba hala canlı mı duygusuyla dehşete kapılıyor insan. Ürkütücü bir görüntü, insanın sınırlarını zorluyor. Saatlerce devam ediyor bu işlem. Etraftaki akrabalar yavaş yavaş terk ediyor yanan vücudu, etraf sakinleşiyor. Birkaç saat sonra sadece çalışanlar dolanıyor ortalıkta, bir sonraki vücudu hazırlıyorlar yakmak için.

Herşey küle dönüyor sonunda, geriye kalan sadece küçük bir kül tepeciği, o kadar. Hafif bir duman yükseliyor havaya. Çalışanlar kürekle küle alıp, büyük tabak şeklindeki sepetlere koyuyor. Bu sepetleri alan diğer işçiler, nehre

bellerine kadar giriyor ve külün arasında takma dişleri, altın dişleri, vücudun değişik yerlerine ameliyatla takılmış herhangi bir metal parçası varsa onları ayıklayıp, geriye kalan külleri kutsal Ganj nehrine döküyor. Nehrin yüzeyine yayılan bu gri kül adacığını izliyorum gözden kaybolana kadar. Etrafta hala yanan vücutlardan çıkan dumanları farkediyorum, nehir boyunca her yerden duman yükseliyor.

Bu töreni izlerken zorlanıyorum, sessizleşiyorum, düşüncelerimi toparlamaya çalışıyorum, duygularımı tanımlayamıyorum çoğu kez, dinleri, yaşamı, ölümü sorguluyorum ve birdenbire...

Birdenbire beklemediğim birşey oluyor. Bir huzur çöküyor üzerime. Garip bir huzur.

Yaşamın, insan hayatının basitliğini farketmenin getirdiği bir huzur, bir sessizlik.

Ve dinginleştirici..

Ölümün yaşamın bir parçası olduğunu hissediyorum...

Ve yaşam tümüyle güzel!

Yavaş yavaş yürüyerek, klimalı otel odama dönüyorum.

Hayat... Resme Dahil

Güngör İblikçi

İstanbul beni korkutan, bunaltan bir şehir. Gelmek istemediğim, beton üstüne beton yığılı sokaklarında soluk alamadığım. Bütün güzelliklerin, kültürün, tarihin, doğanın insanın hırslarına, aç gözlülüğüne kurban edildiği, bıkmışlığın, çaresizliğin, cehaletin, sinmişliğe teslim oluşun bir yeni çağ anıtı.

Öyle mi gerçekten? Kimbilir belki bazı duyularım haklı, kanıtlaması kolay. En azından İstanbul'da birbiri üstüne binmiş apartmanların dizildiği, onların da üstüne gölgelerini düşüren koca beton binaların yükseldiği, arabaların, insanların çöp kutuları çevresinde çalışan karıncalar gibi işlediği sokaklarında yüreğimin sıkıştığı bir gerçek, bunu kanıtlamam bile gerekmiyor.

Öte yandan, koca bir şehrin çaresizliğe, cehalete, sinmişliğe teslim oluşunu hem doğrulayan hem de yanlışlayan kanıtlar var. Hangisinin baskın çıkacağı ise kentin kaderini belirleyecek.

Evet bu koca cehennemde, bu korkunç ormanda, tehlikelerle dolu bataklıkta, cennet köşeler var. Hem de boğaz kıyısında dizili yalılar, yeni villa kentler, büyük görkemli alışveriş merkezleri, özene

bezene açılmış sanatçı çarşıları, tarihi müzeler, emekle parayla kurulmuş çağdaş müzeler dışında...

İnsanı şaşkınlığa, hayranlığa düşüren, yaşama bakışını tazeleyip, duyusunu incelten küçük cennet köşeler var.

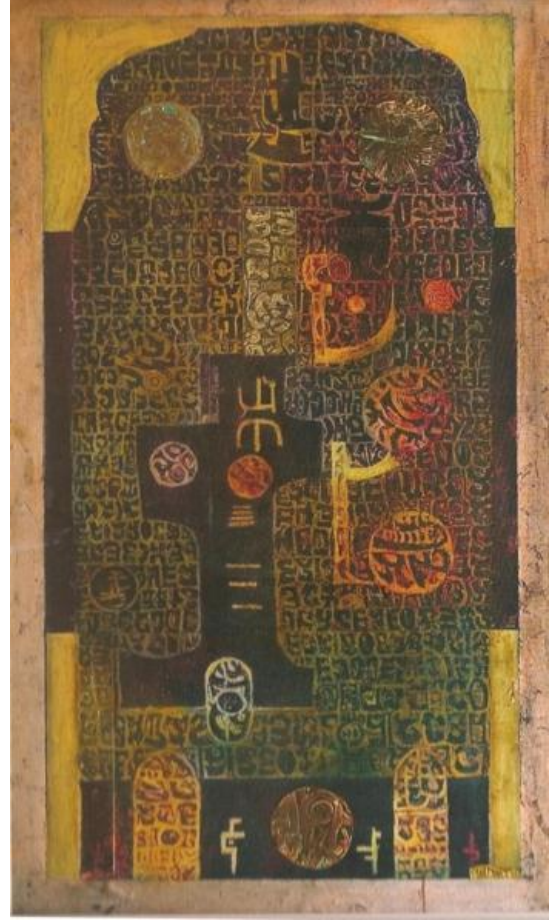

Göngör İblikçi'nin, atölyesinin mekanı ve zamanı ayaklarınızın altından kaydıran etkisini sindirdikten sonra, gravür çalışmalarına dalmanızın zamanı gelmiştir. Belki Osmanlıya, doğunun, İslam kültürünün etkisi altında kendini yaratmış Anadolu'ya yabancı olan batılılara gizemli gelen bir dünya sunuyor. Oysa batıyla doğu arasındaki bu çileli köprüde, bir ileri bir geri yaparak büyümüş, böyle yaşamaktan başkasını bilmeyen biz Anadolular için, ruhumuzu sıcaklıkla, uyumla, sevgiyle kuşatan, güven, huzur duygularının eşliğinde kendi içimizde çözmemiz için zamana atılmış bilmeceler sunan bir dünyanın pencerelerini açıyor.

Göngör İblikçi'nin gravür çalışmalarında Hat sanatı, Anadolu uygarlıkları üzerinde yükselen Osmanlı mimarisinden esinler var. Gravürlerinin bir çarpıcı yanı ise çerçevelerin de resme dahil olması. Böylece yaratılan, sunulan büyümlü dünya bir bütünlük içinde duruyor karşımızda, bizi kuşatan dünyadan kopmadan, onun içinde ve ondan ayrı...

Resme dahil ve ama onu tamamlayarak...

Göngör İblikçi, anarerkil dönemlerden İsa'ya, İsa'dan İslam'a, kültürlerin birbirinde eridiği binlerce yıllık Anadolu kültürü ile bizim tanıklık

ettiğimiz zaman arasında bir soluk olmuş...

Yaşadığı yer, zaman ne olursa olsun, bir soluk olup o solukla cennetini yaratan, bize de o cennete pencereler açan insanlardan. İstanbul'da bir gravür sanatçısı... Çekik gözlü bir beyefendi.

Göngör İblikçi – Kısa Yaşam Öyküsü

1936 yılında Akşehir'de doğdu. İstanbul Güzel Sanatlar Akademisini birincilikle bitirdi. 1961 yılında sanatını geliştirmek için İsviçre'ye gitti. Cenevre Güzel Sanatlar Akademisinden de Gravür dalında diploma aldı. Pek çok uluslararası sergiye katıldı.

1970-2007 yılları arasında yurt içinde ve dışında sayısız kişisel sergi açtı. Yapıtları ödüller aldı.

Çeşitli koleksiyonlarda resimleri bulunmaktadır.

Deniz Günal

Muammer Toprakçı

Zaman zaman müslüman ülkelere gider gelir ve değişimleri görmeye çalışırım.

25 yıl önce birisi bana "şu gördüğün Malezya gün gelecek şöyle olacak..." deseydi güler geçerdim ama bugün nüfusunun sadece yüzde 40'ı müslüman olan Malezya'daki şeriat uygulamalarını hayret ve şaşkınlıkla izliyorum.

Aynı duyguları Mısır'da da yaşıyorum.

Yaşayan ve bu değişimleri çıplak gözle gören birisi olarak, her gittiğim de daha farklı bulduğum Türkiye için duyduğum kaygıları dile getirdiğimde, Türkiye'de yaşayan ve beni "abartıyorsun, bize bişeycikler olmaz!.." umursamazlığıyla dinleyenleri gördükçe de hayıflanıyorum.

Ankara'da içki sevisi de yapılan bir lokantada olanları önemseydiğimde de aynı tepkileri aldım. Oysa Emniyet Müdürlüğü bile "bar ve meyhaneler ile ailelerin çocuklarıyla birlikte gittikleri içkili lokantaların aynı şey olmadığını" açıklamak zorunda kaldı. Uygur dünyanın her yerinde de uygulama böyledir. Aileler alkol servisinin de yapıldığı lokantalara çocuklarıyla birlikte gidip oturabilir, yemeğin yanında içkisini de içebilirler.

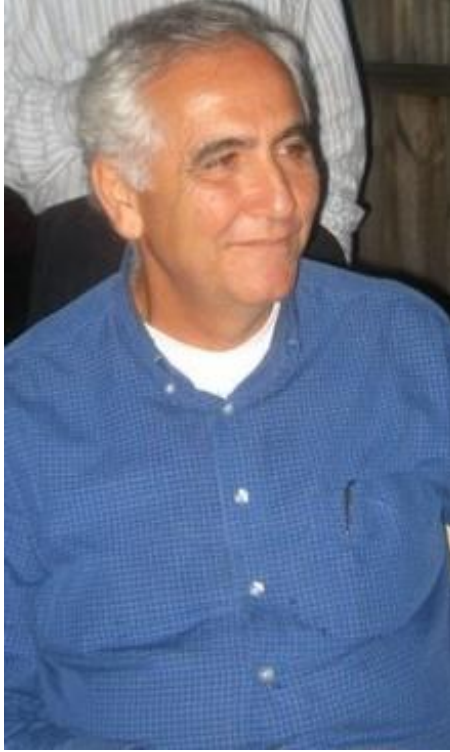
Emniyetin bu açıklaması durumun vehametini de ortaya koyuyor.

Diyelim ki özel bir amaçla görevlendirilmediler ama hükümetin anlayışını ve uygulamalarını gören bazı polisler "durumdan vazife"

çıkararak İran'daki gibi "Devrim Muhafızlığı"na soyunabiliyorlar.

Neyse, yarın yeni bir yıla giriyoruz. Çoğumuz alkol de alacağız, gelin en iyisi biz "şarap"la devam edelim.

Değerli yazarımızı Fikret Otyam şarap içerken dostlarına der ki:

'Muhabbet hitamında dağa çıkmanızı ve billur sular eşliğinde cennet demi şarap ve dahi üzüm suyundan mamul dem alalım o dem ki, Kuran-ı Kerim'in Nahl Suresi 67'inci ayetinde aynen şöyledir:

"Hurmalkların meyvalarından, üzümlerden de sarhoş edici bir içecek ve güzel bir rizik elde edersiniz. İşte bunda, aklını işleten bir topluluk için kesin bir mucize vardır."

Dostları pek inanmayınca da "inanmıyor iseniz açın bakın" der.

Bakarlar ki doğrudur, Elmalı Hamdi Hoca'dan Yaşar Nuri Öztürk'e çeşitli Kuran mealleri böyle çevrilmiş...

"Üzümlerden sarhoş edici bir içecek.. Aklını işleten toplum için 'kesin' bir mucize.."

Tıp bu mucizeyi kanıtlamadı mı?..

Araştırmacılar, kırmızı şarapta bulunan resveratrol denen doğal maddenin zengin kalorili ve bol yağlı yemeklerin kötü etkilerini yok ettiğini ve ömrü uzattığını, hergün düzenli alınan resveratrolun, son yıllarda hızla artan şişmanlık kaynaklı rahatsızlıklar, hatta ölümlerin çaresi olduğunu keşfetmediler mi?..

Niçin Fransızlar, Amerikalılara göre çok daha az kalp hastalıklarına yakalanıyorlar? dersiniz...

Bakın tıp araştımcıları bir gurup deney faresini yüzde 60'ı yağlardan oluşan bir diyetle beslediklerinde, beklendiği gibi fareler şeker hastası oldular, karaciğerleri büyüdü ve erken ölmeye başladılar.

Bir başka gurup fareyi de yüzde 60 yağlı aynı diyetle beslediler ama onlara kırmızı şarapta

bulunan "resveratrol" verdiler. Bu fareler de şişmanladılar ama kan şekerlerinde ve insulin üretimlerinde değişme olmadı. Ne şeker hastası oldular,ne karaciğerleri büyüdü ama hem hareketlilikleri arttı hem de ömürleri uzadı...

Araştımcılar kırmızı şaraptaki bu maddenin ömrü uzatmakla kalmayıp kansere, virus hastalıklarına, ateşli iltihaplı rahatsızlıklara, sinir sistemine de iyi geldiğini saptadılar...

Yeter ki siz sınırı bilin...

Birkaç kadehten öteye geçmeyin...

Herşeyin fazlası zarar...

Öyle değil mi?..

Ne demiş Hayyam ?

"Benden Muhammed Mustafa'ya saygı ve selam, Deyin ki,hoş görürse,birşey soracak Hayyam: Neden Yüce Efendimizin buyruklarında Ekşi ayran helal de güzelim şarap haram?.."

Bu soru yanıtsız mı kalmış?

Hayır...

İşte yanıt:

"Benden Hayyam'a selam söyleyin" demiş Peygamber,

"Sözlerimi yanlış anlamışsa çiğlik eder; Ben şarabı herkese haram etmiş değilim ki Hamlara haramdır doğru,ama olgunlar içer..."

Türkiye'de kaç gazete, televizyon var?

Türkiye'deki gazete, dergi, radyo ve televizyonların sayısı, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü'nün kayıtları ile gün yüzüne çıktı. Türkiye'de 55 yaygın, 23 bölgesel, 2.381 yerel olmak üzere toplam 2.459 gazete; 27 ulusal, 16 bölgesel, 215 yerel olmak üzere toplam 258 televizyon kanalı bulunuyor.

Türkiye'de basın kartı sahibi olan gazeteci sayısı ise 6 bin 888'i göreve bağlı, 3.243'ü sürekli, 229'u Basın Şeref Kartı, 98'i ise Serbest Basın Kartı olmak üzere 10.458.

Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre: Türkiye'de 55 yaygın, 23

bölgesel, 2.381 yerel olmak üzere toplam 2.459 gazete; 2.522 dergi ve 1.043 bülten bulunuyor. Süreli toplam yayın sayısı da 6 bin 24. Türkiye'de yayın yapan (4 TRT kanalı dahil) 27 ulusal, 16 bölgesel, 215 yerel olmak üzere toplam 258 televizyon kanalı bulunuyor. Bunlardan 65'i kablo ve 92'si uydu üzerinden yayın yapıyor.

Türkiye'de 36 ulusal, 100 bölgesel, 951 yerel olmak üzere toplam bin 87 tane de radyo kanalı buluyor.

Bu arada ülke genelinde genelinde 24 haber ajansı ile üniversiteler bünyesinde bu

alandaki eğitim veren 33 iletişim fakültesi var. İletişim fakültelerine yaklaşık her yıl 5 bin civarında öğrenci eğitim görüyor.

KÜNYE

Adı : A artı yorum dergisi

Editör : Deniz Günel

Sayfa tasarımı : Ferruh Dinçkal

İletişim

297 Sydney Rd. Brunswick Vic. 3056 Australia

Tel : +61 (0) 3 9388 1265

Fax : +61 (0) 3 9387 1262

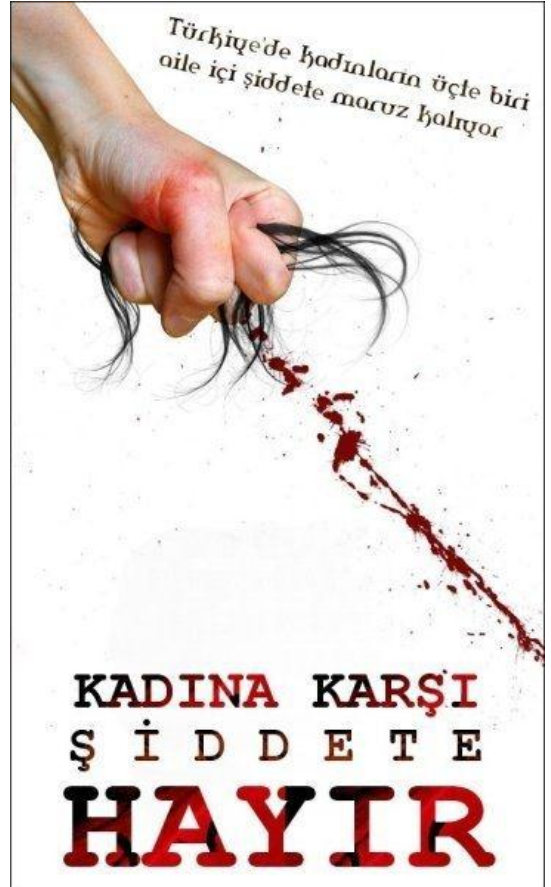
Web sitesi : www.ayorum.com

E-mail : info@ayorum.com

Ön kapak fotoğrafı : Ferruh Dinçkal

Arka kapak : Aykut Yazgan

a⁺ yorum dergisi ayorum.com sitesinin ücretsiz ekidir.

bugün pazar..

çocuk çocuğunuzla kahvaltı ettiniz.

belki biraz televizyona bakıp saçma programlara güldünüz.

sonra arabanıza binip şöyle keyifle ya yüzde kırkikilik deniz kenarlarına, ya yüzde elliliklik dağlara tepelere doğru vurdunuz..

çoluğunuz çocuğunuzla..

özgürce.

özgürce?...

siz öyle sandınız.

içinde yaşadığınız parmaklıkları, çitleri duvarları olmayan devasa bir hapisanede sıkışıp kaldığınızın farkında olmadan..

yüzde ne kadar başkaldırıp direnmeye yeltendiğinizin

ya da yüzde ne kadar biyat ettiğinizin önemi olmadan..

daha da ötesinde hepinizin, yüzlerce günahı dahi bilinmeyen insanların parmaklıkları, çitli ve duvarları olan mahpusanelerde tutulduklarını bildiğiniz halde..

diğer milyonlarcası işsiz ve aç..

siz deniz kenarlarında ve dağlarda özgürce gezdiğinizini farzettığınız zamanlarda..

bunları artık umursamamaya çok çabuk alıştınız.

sizlere yollar dolusu arabalar verildi.

sizlere dükkanlar, marketler, alışveriş merkezleri dolusu şuursuzca, tüketme, sarfetme imkanları verildi.

kredi kartları, borçlar, paralarla sizi satın aldılar...

ya da bir torba kömür veya biraz nohut karşılığı..

bunlara çok çabuk alıştınız.

ama bilmediğiniz bir şey var.

uzun süredir bu verdiklerine karşılık artık siz ve ötekileri size layık görülen üçbeş kuruşla, ve bir torba nohutla düşünmeyi terk ettiniz..

farkında mısınız?

artık size düşünmemenize karşılık verilenin size layık olduğu söylenemez.

siz ona müstahaksınız..

iyi pazarlar..

aykut yazgan

ci z gi

ANNEEEEE!

